

HUMAVISEN

Nyt fra Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet • September-oktober 2003 • Nr. 43

Mindre optag, mindre fakultet?

Skal optaget sættes ned?

4

Kulturkamp om institutter

Sig navnet: De syv storinstitutterne har fået navn, både med og uden kultur

6

Ledere skal udpeges

Det bliver dekanen der skal vælge de nye institutledere

7

Studiereformen udsat

Den ny studiestruktur skal vente på resten af landet - og er derfor udsat til år 2005

9

Pop og krop i hverdagen

Et af de nye tilbud til studerende på kandidatuddannelsen

12

FirstClass - nu med pædagogik

Alle kender FirstClass, nu skal 20 lærere fra hvert sit fag støtte hinanden i at udvikle it-pædagogikken

14

Idehistorikere mangler ide

om hvad det vil sige at være idehistoriker i job

16

Møgsvin på Humaniora

Billeder fra jubilæumsfesten

22

HUMavisen

11. årgang. Nr 43.
September-oktober 2003

HUMavisen
Det Humanistiske Fakultet
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Århus C

Tlf. 8942 1242
Fax: 8942 1200
FirstClass mail: HUMavisen
E-post: humavis@hum.au.dk

www.hum.au.dk/nyheder/
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Redaktion:

Fuldmægtig Svend Aage Mogensen
(ansvarshavende, *slam*)
Skribent David Graff (*Dahg*)

Fotograf: Torben Nielsen
Layout: Svend Aage Mogensen
Designkorrektur: Louise Søndergaard
Tryk: Delta-Grafisk, Århus

Oplag: 5.000 eksemplarer
ISSN 0908-5343

Rettelser & tilføjelser

Æres den der æres bør

Under overskriften "Fusion: Problemfri trebenstaburet" dækkede vi i maj/juni-nummeret (nr. 42, side 7) en faglig seminardag fælles for Romansk og Oldtid & Middelalder, Engelsk og Germansk. Vi fik desværre ikke nævnt at arrangørerne bag seminaret var det fælles fagudvalg for de berørte institutter.

Og det fortjener de at vi råder bod på.

Deadline

Deadline for HUMavisen november/
december 2003 er

mandag 27. oktober

Annoncer dog mandag 3. november.

Forsiden

Fremover vil HUMaviens forside ikke bare være om humanister, men også af humanister. Med et oplag på 5.000 eksemplarer er HUMavisens forside et oplagt udstillingsvindue til at præsentere hvad det er vi går og laver til daglig her på fakultetet.

Vi lægger ud med et billede af en studerende på Kunsthistorie og skal samtidig opfordre alle andre studerende til at sende billeder af deres eye-catching eller interessevækkende værker ind.

Redaktionen

Parafrase over Duchamps 'Fountain'. Olie på lærred af Ditte Maria Bangsund-Pedersen, studerende på Kunsthistorie. 70x33 cm, 2002.

Ditte Maria Bangsund-Pedersen om historien bag:

Mine første associationer hviler på den banale idé, at et pissoir ligner en napoleonshat. Dette hoved skal være kunstnerens eget - en face, for at blikket kan skabe en intens kontakt til betragteren. Videre elaboration har ført til overvejelser vedrørende de mulige modsætningsforhold, billedet indeholder, mellem pissoiret (objektet) og selvportrættet af den kvindelige kunstner (subjektet). Et pissoir er lavet for mandens skyld alene og repræsenterer således det mandlige. Det kvindelige skal komme til udtryk gennem det lange hår og trøjens feminine farve. Herfra hersker hovedsageligt to mulige tolkninger: Enten kan man ved hjælp af Duchamps ordspil R. Mutt - dvs. »armod« på tysk - opfatte kvindefiguren som repræsentant for den fattige, undertrykte kvinde med »frugtskålen« på hovedet. Eller man kan se den kvindelige kunstner som en hånende feminist, der i sin hilsen til det mandlige nu suspenderer »ham« som sit trofæ og reflekterer hans blik

med sit eget. Blikket og ansigtets udefinerbare udtryk - alvorligt eller smilende - byder op til provokerende tanker vedrørende de nævnte modsætninger.

Fordi Duchamp associerer til kunsthistoriens gentagne forsøg på at definere kunsten og dermed også skaberen »Duchamp«, og fordi denne udvikling har forårsaget Duchamps eget ønske om at blive frigjort fra det billede, han selv er blevet gjort til, opstår en ny mulig tolkning i billedet: Ønsker kvinden ikke blot at blive frigjort fra billedet af sig selv?

Ovenstående er det idémæssige aspekt. Processen er mere vanskelig. Pissoiret har i penselarbejdet mistet sin tyngde og virker svævende som resultat. Dette kunne udnyttes teoretisk, men det har ikke været min hensigt. Hånden har også fået et utilsigtet, tegneserie-agtigt præg. Ligeledes mangler den realistiske gengivelse af tøjet og kummen en dybere skyggevirksomhed, og håret ligner mere garn. Takket være brugen af en overhead er det lykkedes mig at få det til at ligne et selvportræt.

Maleriet er publiceret i Søren Elgaard: *Parafraser – billedialoger. Systime 2003.* Bogen bliver omtalt i næste nummer af HUMavisen.

Vær aktiv og kritisk, skriver fakultetets øverste chef, dekan Bodil Due i sin velkomst til de nye studerende

Velkommen

til alle nye studerende ved Det Humanistiske Fakultets mange og meget forskellige fag, arkæologi- og antropologifag, historiske og filosofiske fag, æstetik og sprogfag, informations- og mediefag.

I begynder jeres bacheloruddannelse ved et universitet og på et fakultet hvor meget er under forandring. 1. juli trådte en ny lov i kraft som i de kommende år implementeres bl.a. med en mere erhvervslignende ledelse. Samtidig, og for jer mere relevant, er en ny uddannelsesbekendtgørelse på vej som ligeledes kræver større erhvervsorientering og mere fleksibilitet. På fakultetet har vi forudset mange af disse ændringer og samlet hvad der før var mange små institutter til større enheder der bedre kan honorere de ny krav, og vi har vedtaget en ny mere fleksibel studiestruktur.

Job i baghovedet

Det rokker ikke ved at vi fortsat sætter faglighed i højsædet, men en faglighed som ikke isolerer sig, men indgår i ligeværdigt samarbejde med andre fag og i dialog med resten af samfundet. I begynder stadig med det fag I har valgt, men vi anbefaler at alle i bacheloruddannelsens tredje år skifter til et nyt fag som supplement eller som begyndelse på et sidefag eller et senere kandidatfag alt efter hvilken karriere I sigter på.

Vi vil nemlig gerne have jer til tidligt at tænke over hvad I kunne ønske jer af job senere hen. Det kan synes mærkeligt

at nævne i en velkomst, men netop fordi mulighederne er så mange, er det vigtigt at man foretager kvalificerede valg.

Aktive og kritiske

At være studerende ved et universitet afviger meget fra det I kender fra skolen eller andre miljøer og kan for manges vedkommende opleves som en vanskelig overgang. På de enkelte institutter og fag prøver man på mange måder at lette overgangen med særlige arrangementer i de første uger. Men det er vigtigt at I fra starten gør jer klart at mens vi på "udbudssiden" på trods af økonomiske nedskæringer er forpligtet til at levere forskning og undervisning indtil det højeste niveau, som det hedder, så må I som modtagere være aktive, kritiske og selvstændige. Kvalitet i undervisning og i studierne skabes nemlig gennem dialog, ikke ved envejskommunikation.

Arbejdsvaner

Universiteterne og deres rolle i samfundet er genstand for heftig debat. Og ikke mindst Humaniora har været kritiseret heftigt bl.a. for et alt for stort frafald. Vi har faktisk kunnet konstatere en stor nedgang i effektiviteten forstået på den måde at for mange melder fra eksamen eller udebliver. Hvad grunden hertil end måtte være, arbejder vi på at skabe fornuftig sammenhæng mellem det daglige studiearbejde og eksamen, og vi opfordrer jer til at benytte jer af den rådgivning der findes

hos studievejledere og undervisere og til derudover at hjælpe jer selv med læsegrupper. Det er vigtigt med det samme at skabe gode arbejdsvaner og sætte sig konkrete mål.

Det nyttige og behagelige

Alt dette lyder mere af pligt end fornøjelse. Men at studere er frem for alt spændende fordi man får lov til at engagere og fordybe sig og udvide sin horisont og kvalificere sig til livet. Lad mig derfor slutte med at ønske jer til lykke med at I nu i de kommende år skal studere ved landets smukkeste byuniversitet hvor I har alle muligheder for at forene det nyttige med det behagelige: *Utile Dulci*(*).

Bodil Due
Dekan

(*)"Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci" Latin for "Den får alle stemmer, som forener det nyttige med det behagelige". Horats, romersk digter, 65-8 f. Kr.

Flere studerende, men færre til eksamen

Budgettet truet af dalende aktivitet ved de grønne borde: Fakultetet mister seks mio. kr.

En foreløbig opgørelse tyder på at antallet af studenterårsværk (STÅ) i det akademiske år 2002-03 bliver tre-fire procent mindre end i samme periode sidste år, selv om fakultetet har fået flere studerende.

Fakultetet havde budgetteret med en stigning på 200 årsværk, men må nu imødesee et fald på cirka 125 årsværk. Omregnet til kroner betyder det et fald i den såkaldte taxameterbevilling på seks mio. kr.

–Det er et drastisk fald, og det er alarmerende, sagde Bodil Due på Fakultetsrådets møde 8. september.

–Hvis vi havde kendt disse tal, så havde vi ikke besat de stillinger som vi netop har gjort.

Uforudsigelige udsving i antallet af studenterårsværk er ikke usædvanligt, og fakultetet afsætter derfor hvert år en reserve til at dække eventuelle negative udsving. I år er reserven på to mio. kr.

slam

Læs videre i artiklen "Mindre optag, mindre fakultet"

Mindre optag, mindre fakultet

Fakultetet overvejer at sænke optaget for at mindske frafaldet

Meldingen om færre studenterårsværk selv om der er kommet flere studerende (se boksen til venstre) har fået fakultetet til at overveje at sænke optaget for at øge gennemførselsprocenten.

De umiddelbare meldinger fra fagene går på at der blandt de seneste to årgange, hvor adgangskravene har været de laveste i mange år, har været særligt mange studerende der har valgt ikke at gå til eksamen eller måske helt er faldet fra, og at det især gælder for studerende med lave gennemsnit fra gymnasiet.

Den tendens bekræftes også af undersøgelser på universitetsniveau.

Overdimensioneret

Derfor diskuterede Fakultetsrådet på sit september-møde om det kunne være en løsning at sætte optaget ned, hvormed både adgangskrav og gennemførselsprocenter burde stige.

–Til gengæld vil vi stå med et overdimensioneret lærerkorps, bemærkede dekan Bodil Due.

Det eksterne medlem, gymnasirektor Anders Østergaard, advarede mod at forhindre talentfulde studenter med en studentereksamen under middel i at begynde på universitetet, og foreslog dernæst at man begynder at forberede sig på

effekterne af gymnasireformen.

Fra 2008 vil der være mere end blot en gennemsnitskarakter på studentereksamensbeviset, blandt andet en specifik studieretning.

Spørg DELFI

Uffe Juul-Jensen slog på mødet til lyd for at der kunne være forskellige årsager på forskellige fag til at færre går til eksamen, og i tråd hermed beder dekanen nu alle fag om at bruge det studieadministrative system, DELFI, til løbende at tjekke hvor mange studerende fra hvert hold der går til eksamen og hvorvidt de består eller ej og derefter evaluere hvorfor så få eller så mange gjorde det.

–Det er der ganske vist ikke tradition for, men vi har de tekniske redskaber og det er kun fagene selv der kan komme med de substantielle forklaringer på hvorfor den enkelte disciplin har en høj eller lav beståelsesprocent. Men de forklaringer er til gengæld interessante for os alle.

slam

DELFI

Hvad oraklet kan fortælle

Alle studienævnssekretærer og studieledere har – eller kan få – adgang til universitetets studieadministrative database, DELFI.

På Fakultetssekretariatet er man i færd med at udarbejde en håndbog for studienavn i brugen af DELFI. Formålet med håndbogen er, at de informationer man kan trække ud af DELFI skal indgå som et naturligt element i kvalitetsudviklingen af fagene.

Ved hjælp af DELFI kan man fx:

- Følge studerendes uddannelsesforløb
- Følge grupper af studerendes uddannelsesforløb (fx bestemte årgange, bestemte sidefagshold m.m.)
- Følge eksamenstilmeldinger, eksamensafmeldinger og beståelse af eksamener.

På baggrund af ovenstående er det blandt andet muligt at finde studerende der ikke er studieaktive samt discipliner hvor studerende "stopper op" og/eller ikke består.

Vejledning i brug af DELFI kan fås hos Gert Jørgensen, tlf. 8942 1238, Fakultetssekretariatet

Karakter og frafald

"En klar sammenhæng mellem frafald og adgangsgrundlag og mellem frafald og kvotient ved den adgangsgivende eksamen" lyder konklusionerne fra Universitetets Studiekontor der følger årgangene 1995 og 2000 på tæt statistisk hold.

Efter to år var 31 % af de optagne i år 2000 med en kvotient under 8,0 er faldet fra, mens 16% af de optagne med en kvotient på 9,0 eller derover var faldet fra.

Knap 60 % af rus-årgang 1995 med en kvotient mellem 6,0 og 6,9 var faldet fra i 2001, mens det kun gjaldt for 14 procent af dem hvor kvotienten lå mellem 9,0 og 9,9.

www.au.dk/da/adm/registra/

Årets statistikker over optaget kan findes på
www.hum.au.dk/nyheder/2003/030728optagstat.htm

Stabil søgning til humaniora

Samme søgning, men let stigende kvotienter i år

Årgang 2003 blev på 1.150 nye studerende. Det er 77 færre end i 2002, men faldet skyldes først og fremmest at fakultetet har sænket optaget med ca. 20 pladser på både engelsk og nordisk.

Generelt set var søgningen til studierne på Det Humanistiske Fakultet den samme som i 2002, men som altid er der uforudsigelige udsving blandt de mindre fag.

Sprogfag

Det er i år "gået ud over" fransk, der fik 18 nye studerende i år mod 26 i 2002 og latin stod helt frem til august måned til slet ikke at skulle modtage nogen russer. Det rådede 2. runde dog bod på, hvor en enkelt ansøger meldte sig.

Latin og græsk bliver dermed årets mindste optag med én person på hvert fag.

Til gengæld er der mindre stigninger på de fleste andre sprogfag.

1.192 ansøgere fik tilbudt pladsen og efter en runde med ja- og nej-takker og udbud af ledige pladser i den såkaldte 2. runde, var der pr. 1. september 1.150 nye studerende på fakultetet. De samme tal fra 2002 var 1.245 og 1.227.

Musik populært

Blandt de større fag hvor der fortsat er adgangsbegrænsning har der været markant større søgning til filosofi, musik og medievidenskab, hvor 20-30 procent flere har søgt faget som 1. prioritet. Æstetik og kultur og informationsvidenskab har omvendt ople-

vet tilsvarende fald.

Søgningen til æstetik og kultur er dog stadig så stor at faget har fakultetets næsthøjeste grænsekotient.

Stigende kvotienter

Kun ét fag kræver mere end 9 i snit, nemlig medievidenskab hvor kravet var mindst 9,7 for at komme ind. Det er landets højeste grænsekotient.

Generelt er grænsekotienter steget en anelse. Dramaturgi tegner sig for de største spring fra 8,3 til 8,6, og det kræver i år 6,8 at begynde på litteraturhistorie hvor der sidste år var enkelte ledige pladser.

Undtagelsen der bekræfter reglen, er informationsvidenskab hvor kvotienten er faldet fra 8,7 til 7,9.

slam

Scholarstipendier til formidling

Scholarstipendier skal ikke være »skjult specialestøtte«, men skal derimod bruges til at få formidlet de bedste studenteropgaver og sætte nye projekter i gang. Fakultetet vil nu bede Aarhus Universitetsforskning om at få ændret reglerne.

www.hum.au.dk/nyheder/2003/030623scholar.htm

Spøgelser fordrives

Studerende der ikke har været studieaktive i tre år vil fremover blive kontaktet af universitetet og tilbudt vejledning for at komme videre med studiet. Kan de ikke motiveres til at genoptage studiet vil de blive meldt ud.

www.hum.au.dk/nyheder/2003/030625spogelser.htm

Institutter med etiketter

Kulturkamp: Nye navne til fakultetets nye institutter

Nu er der sat navn på alle fakultetets syv stor-institutter. Dåben fandt sted i Konsistorium den 12. juni – men et af institutterne skal dog gøres lidt strammere i navnetrækket inden konfirmationen finder sted.

Fusionen af Institut for Nordisk Sprog og Litteratur, Center for Semiotik og Institut for Jysk Sprog- og Kulturforskning bliver nu benævnt Institut for Nordisk Sprog og Litteratur med Center for Semiotik og Center for Jysk. Det accepterede Konsistorium, men kun som en midlertidig løsning.

Kultur-debat

Det var heller ikke uden diskussion at Konsistorium godkendte navnet Institut for Sprog, Litteratur og Kultur til fusionen af Engelsk, Germansk og Romansk & Oldtid- og Middelalder.

Her var det især brugen af ordet »kultur« der blev diskuteret, mens alle tre navneord var blevet problematiseret i Fakultetsrådet på mødet 2. juni.

I en energisk debat fremhævede de involverede sprogfags repræsentant, Sten Vikner, at netop sprog, litteratur og kultur favnede institutternes væsentligste fagområder, og at »litteratur« fortjente at blive fremhævet fordi det er genstandsfeltet for den største gruppe af forskerne.

–Det er alt i alt en god varebetegnelse for instituttet, konkluderede Sten Vikner.

Omvendt blev forslaget kritiseret for ikke at afgrænse sig tilstrækkeligt, og Jan Ifversen påpegede at bl.a. Engelsk sidste år havde modsat sig navnet »Institut for Historie, Sprog og Kultur« da historie, europastudier, kønsforskning, de slaviske sprog, kinesisk og japansk fusionerede.

I stedet blev det op til dekanen at navngive, og det blev som bekendt til »Institut for Historie og Områdestudier«. På den baggrund havde Ifversen svært ved at se hvorfor engelsk, tysk og romanske sprog skulle være mere berettigede til at tage monopol på »sprog og kultur«-begrebet.

Repræsentanten for de æstetiske fag, herunder litteraturhistorie, Frits Andersen, var bekymret for hvordan man fandt frem til Afdeling for Litteraturhistorie når »litteratur« fik en så fremtrædende plads i institutnavnet.

Da mødet blev afholdt var der endnu ikke kommet et forslag til navn fra Jysk, Semiotik og Nordisk, hvor sidstnævnte som bekendt har både »sprog« og »litteratur« i institutnavnet.

Det fik Frits Andersen til at foreslå at dekanen måtte træffe en endelig afgø-

Ny etiket: »Institutter« bliver til »Institut« - og det gav kamp om »kultur« i både Fakultetsrådet og Konsistorium.

relse, når der var kommet et sådant forslag og derefter bringe det videre til Konsistorium.

Hanne Leth Andersen talte for »Institut for Sprog og Kultur«, hvor »Sprog og Kultur« kunne stå som parallel til Handelshøjskolen uddannelser i »sprog og kommunikation« og tydeliggøre forskellen på de to sprogstudier.

Dekan Bodil Due gentog sin anbefaling af at bruge termen »fremmedsprog« frem for det ubestemte »sprog«.

Sten Vikner understregede på vegne af de fusionerede institutter at der var tale om et kompromisforslag som man var kommet frem til som det mindst ringe, og at man ikke havde andre navneforslag.

Det fik dekanen til at spørge om det betød at institutterne ikke ville fusionere medmindre man fik det ønskede navn, hvilket Sten Vikner benægtede.

Derefter overlod rådet det til dekanen at beslutte hvilket forslag der skulle fremlægges for Konsistorium, og hun valgte at promovere instituttets eget forslag.

Antropologi

Til gengæld blev der hverken i Fakultetsrådet eller i Konsistorium sat spørgsmålstegn ved Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik.

De 7 store

Pr. 1. februar 2004 vil fakultetet have følgende institutter

- Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik
- Institut for Filosofi og Idehistorie
- Institut for Historie og Områdestudier
- Institut for Informations- og Medievidenskab
- Institut for Nordisk Sprog og Litteratur med Center for Semiotik og Center for Jysk
- Institut for Sprog, Litteratur og Kultur
- Institut for Æstetiske Fag

Det nye institut kommer til at rumme de nuværende Institut for Klassisk Arkæologi, Institut for Lingvistik og Institut for Forhistorisk Arkæologi, Middelalderarkæologi og Etnografi og Socialantropologi, og her har man i tråd med den internationale norm valgt at fremhæve antropologi frem for etnografi i navnetrækket.

Engelske navne

Det er dog ikke kun fagene på Trøjborg der skal i tænkeboks for at finde et nyt navn (igen). Alle institutter skal have et engelsk navn, og fakultetet har ønsket at bruge betegnelsen »Institute« om institutter og »Department« om afdelingerne, sådan at de nedlagte institutter kan beholde deres engelske navn og brand.

Sekundært har fakultetet ønsket at institutterne kunne hedde »School«, og det er nu op til rektor at afgøre hvilke regler der skal være for navngivning af de nye institutter, og hvorvidt det i øvrigt skal gælde for samtlige universitetets institutter.

slam

Institutedere skal udpeges, ikke ansættes

De syv institutledere bliver udpeget af dekanen

Ministeriet sagde nej til universitetets første forslag til sættevedtægt, og det betyder at der alligevel ikke vil blive tale om at ansætte institutledere på fakultetets syv storinstitutter allerede i efteråret. I stedet lader det til at dekanen kommer til at udpege de nye ledere som tiltræder 1. februar 2004.

Ministeriet vil ikke være med til at en valgt dekan ansætter institutledere. Det frygter ministeriet ville kunne "binde universitetets bestyrelse".

Først når bestyrelsen har ansat en rektor der efterfølgende har ansat fem dekaner kan det komme på tale også at ansætte institutledere.

Udpegning

Derfor forventer dekan Bodil Due at hun i løbet af efteråret skal enten forlænge al-

lerede valgte institutledere eller udpege nye.

–Jeg forstår ikke ministeriets begrundelse, for det afskærer os jo fra at ansætte ledere der ikke i forvejen er ansat på universitetet, hvilket jo netop er en af ministeriets begrundelser for den ny ledelsesstruktur, sagde dekan Bodil Due på Fakultetsrådets møde 8. september, og lovede samtidig at det ikke vil blive nogen "blind" udpegning, men at hun, som det kræves, sikrer legitimiteten.

Den ny procedure er på Konsistoriums dagsorden 18. september.

slam

Læs også artiklerne "Alle institutlederstillinger slås op" og "Universitetslov i etaper" på nettet på www.hum.au.dk/nyheder/2003/030623instledere.htm www.hum.au.dk/nyheder/2003/030623unilov.htm

To nye i SHF

Statens Humanistiske Forskningsråd har fået to nye medlemmer; dr.theol. Viggo Mortensen, Aarhus Universitet der i 1988 fik den teologiske doktorgrad for sin afhandling om forholdet mellem teologi og naturvidenskab og dr.phil. Kirsten Drotner der er professor ved Center for Medievidenskab, Syddansk Universitet og i øvrigt uddannet ved Aarhus Universitet.

Jelling Universitet

CVU'erne begynder nu at kalde sig "university college" på engelsk. Ansatte fra CVU Jelling kan skrive "University College of Jelling" på visitkortet og CVU Vest, der er en fusion mellem Ribe Statsseminarium og Seminariet i Esbjerg, skriver "University College of West Jutland" på hjemmesiden.

Undervisningsministeriet siger at CVU'erne selv bestemmer deres navn, mens Vindenskabsministeriet er overrasket over de nye titler, skriver ForskerForum på www.forskeren.dk

Forskning skal kunne betale sig

Regeringen lancerede 1. september en handlingsplan der skal gøre vejen fra »tanke til faktura« kortere. Der er over fire år afsat 275 mio. kr. til at styrke samspillet mellem universiteter og erhvervsliv.

–Det er spild af samfundets ressourcer, at vi i Danmark er så dårlige til at udnytte landets fremragende forskning. Der er et stort potentiale for at styrke samspillet mellem offentlig forskning og erhvervslivet, siger videnskabsminister Helge Sander.

Planen hilses velkommen i en fælles pressemeddelelse fra Rektorkollegiet og Dansk Industri:

–Samarbejde mellem universiteter og erhvervsliv er til gavn for begge parter. En af de spændende udfordringer er at skulle brede samarbejdet ud til at omfatte en stadig større kreds af danske virksomheder. Samtidig er det vigtigt at huske, at universiteternes vigtigste bidrag til erhvervslivet og samfundet altid vil være uddannelse

af gode kandidater og forskning af høj kvalitet. Øget direkte samarbejde er et supplement til disse opgaver – ikke en erstatning, siger Linda Nielsen, Rektorkollegiets formand.

Følg i øvrigt debatten i dagspressen. Selve handlingsplanen findes på www.vtu.dk/fsk/div/samspil/regeringspublikation.pdf

København opgiver fusioner

Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet har foreløbig opgivet planerne om en omfattende institutsammenlægning.

Der bliver dog oprettet tre nye institutter: Institut for Kunst- og Kulturvidenskab, Institut for Mellemøstlige, Asiatiske og Eskimologiske Studier, og et "sprogforskningsinstitut", hvor tre institutter der kun har forskningsopgaver går sammen (dialektforskning, navneforskning og Det Arnemagnæanske Institut). Humaniora i København vil dermed fremover have 17 institutter mod tidligere 22.

Om den aktuelle status, se

www.humanist.ku.dk

Fakultetsstrukturen under den nye lov

Repræsentantskabet afløses af et Fakultetsforum på cirka 35 personer, samarbejdsudvalg og institutråd på alle storinstitutter, og studielederen skal være identisk med studienævnets formand. Dekanaterne er kommet med et udkast til fakultetsstruktur under den nye universitetslov

Den nye universitetslov kræver ændringer i fakultetsstrukturen, og Dekanaterne kommer med et første udspil til en ny organisation på møderne i repræsentantskab og fakultetsråd 2. juni.

Fakultetsforum

Dekanaterne foreslår at det nye fakultetsforum kommer til at bestå af en videnskabelig medarbejder (VIP) pr. 15 ansatte VIP ved instituttet og derudover af 7 teknisk-administrative medarbejdere (TAP) og 7 studerende, i alt cirka 35 personer.

Samarbejdsudvalg

Fakultetsstrukturens samarbejdsudvalg skal bestå, ligesom alle institutter skal have et samarbejdsudvalg.

Studienævn

Ifølge den nye lov behøver studienævnets formand og studielederen ikke at være samme person, men det foreslår dekanaterne bliver standard på fakultetet.

Dekanaterne mener også at diskussionen om antallet af studienævn og fordele/ulemper ved at oprette studienævn for master-uddannelser og tværgående, flerfaglige kandidatuddannelser skal fortsætte.

Udvalg

Endelig lægger Dekanaterne op til fortsat at have fakultære udvalg og anbefaler at institutterne opretter institutråd med repræsentanter for både VIP, TAP og studerende.

Seks lærere i Akademisk Råd

Akademisk Råd

Akademisk Råd - Fakultetsrådets afløser - kommer til at bestå af seks lærere og tre studerende samt en observatør fra det teknisk-administrative personale, hedder det i Dekanaterne's notat.

På spørgsmålet om der ikke burde være syv lærer-repræsentanter når fakultetet nu får syv institutter svarede dekan Bodil Due:

–Vores nye institutter bliver jo ikke lige store, så jeg forestiller mig at de to mindste institutter kan være fælles om et mandat.

Overassistent Mette Tønder foreslog at der kom tre observatører fra det tekniske og administrative personale, men det mente dekanen ville være for mange.

–I lyset af hvilke opgaver Akademisk Råd får, synes jeg ikke det er nødvendigt, sagde Bodil Due og tilføjede at Samarbejdsudvalget nu bliver et endnu vigtigere udvalg for TAP-gruppen.

Professor Uffe Juul Jensen foreslog at man kunne overveje andre kriterier end institut-tilknytning for repræsentationen i Akademisk Råd, eksempelvis stillingskategori eller alder.

Lærermedlemmerne i Akademisk Råd skal ifølge Universitetsloven repræsentere alle videnskabelige medarbejdere, inklusive ansatte ph.d.-studerende.

slam

Akademisk Råds opgaver

Akademisk Råds formelle opgaver bliver (jf. Universitetsloven, § 15):

- At udtale sig til dekanen om den interne fordeling af bevillinger
- At udtale sig til dekanen om centrale strategiske forsknings- og uddannelsesområder og planer for videnuddannelsesveksling
- At indstille til dekanen om sammensætning af sagkyndige udvalg, der skal bedømme ansøgere til videnskabelige stillinger
- At tildele ph.d.- og doktorgraden
- Akademisk Råd kan udtale sig om alle akademiske forhold af væsentlig betydning for universitetets virksomhed og har pligt til at drøfte de akademiske forhold, som rektor forelægger.

Dekanaterne's notat om implementering af universitetsloven fra maj 2003 kan læses på nettet. Bemærk at ministeriet som omtalt andetsteds i HUMavisen har forkastet universitetets første forslag til sættevedtægt hvorfor flere af intentionerne i notatet ikke kan gennemføres

www.hum.au.dk/fak/fakraad/030602/fakstruktur.pdf

Ministeriet tjekker forskningsformidling

Ministeriet har spurgt universiteterne hvad man gør for at fremme formidlingen af forskningen som jo med den nye universitetslov er blevet et eksPLICIT mål. Det Humanistiske Fakultet er netop i færd med, for første gang, at udgive en supplerende årsberetning med oversigt over den omfattende populærformidling som fakultetets forskere står for.

Byen giver 100.000 kr. til Center for Erhvervshistorie

Borgmester Louise Gade kaldte universitetets betydning for "uvurderlig", da Byen hyldede universitetet i anledning af 75-års dagen. Sammen med de pæne ord fulgte 100.000 kr. til et projekt der netop skal forske i hvad universitetet har betydet og fremover vil betyde for byen.

–Den gave er vi vældig glade for, fordi vi nu får penge til seminarer og til at danne netværk for det nye Center for Erhvervshistorie, som allerede er sat i gang, siger dekan Bodil Due til Jyllands-Posten.

Ny studiestruktur atter udsat

Universitetsloven udsætter studiereformen til 2005. Strukturen skal koordineres med de øvrige humanistiske fakulteter

For anden gang kommer den ny universitetslov i vejen for en implementering af fakultetets nye studiestruktur. Derfor dropper fakultetet nu planerne om at søsætte den ny struktur i 2004.

Universitetsloven stiller meget eksplicitte krav om merit og fleksibilitet og i stedet for at gå enegang med sin egen struktur, har fakultetet kontaktet landets øvrige humanistiske fakulteter.

–De humanistiske dekaner er blevet enige om at vi skal vælge den samme studiestruktur af hensyn til fleksibiliteten mellem uddannelserne, fortæller dekan Bodil Due.

Imidlertid er de andre humanistiske fakulteter først nu begyndt at diskutere reform af uddannelserne, og derfor har dekanatet besluttet at udskyde implementeringen af den ny studiestruktur med et år, til 2005, hvor de andre humanistiske fakulteter også vil indføre den ny struktur.

Ukendte regler

Endelig venter man også på at se udkastet til en ny uddannelsesbekendtgørelse for de humanistiske fag. Den forventes at komme i begyndelsen af oktober.

–Det er ikke helt klart hvad kravet om "modulisering" betyder, og vi skal også se nærmere på effekterne af gymnasierereformen som i meget høj grad lægger op til tværfagligt samarbejde.

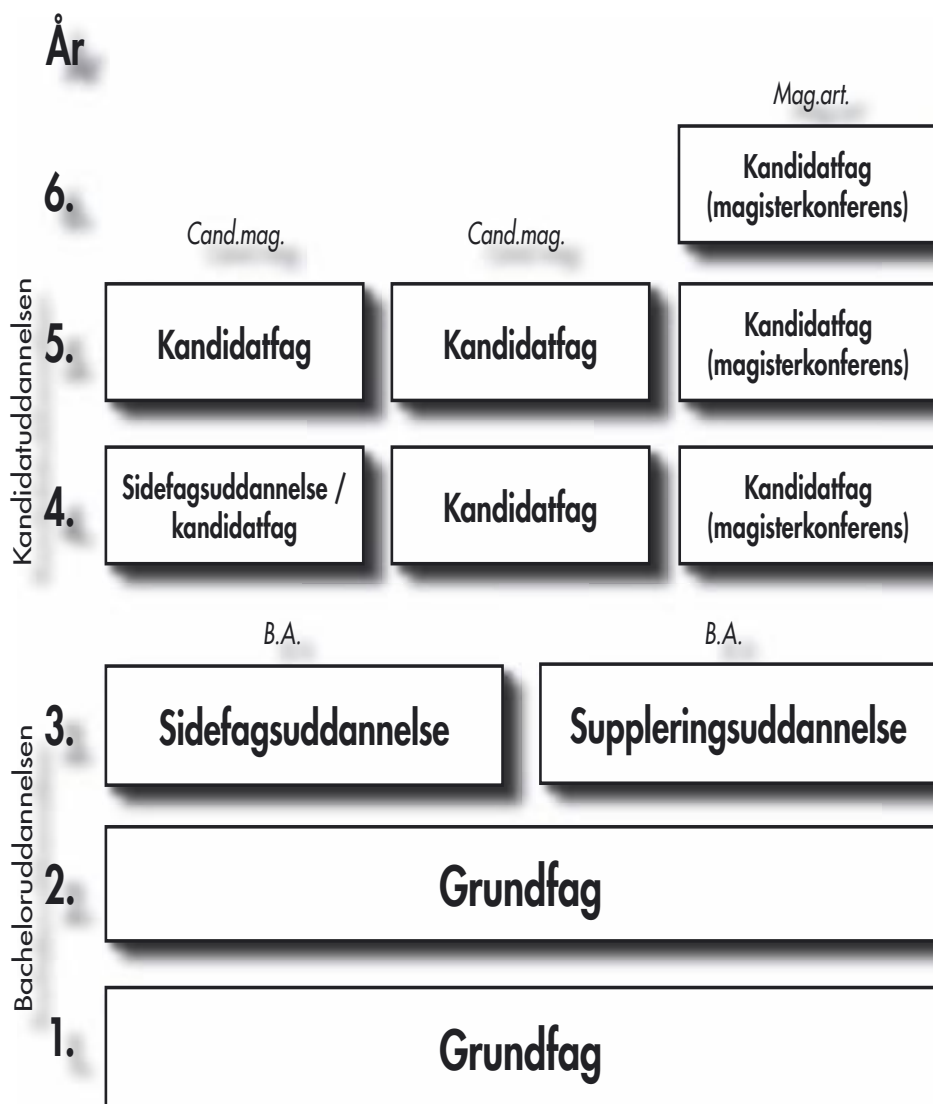
Tofaglig opfordring

Dekanatet opfordrer samtidig fagene til at vejlede de nuværende studerende til at vælge en tofaglig bacheloruddannelse. Vælger man en etfaglig bacheloruddannelse vil man som studerende nemlig ikke få mulighed for at skifte til den ny studiestruktur og vælge mellem de nye kandidatuddannelser, men vil være tvunget til at blive i den nuværende struktur.

slam

Beskrivelse af den ny studiestruktur finder du på

www.hum.au.dk/fak/studier/struktur/studiestruktur.pdf

Fakultetets nye studiestruktur som nu er udsat til år 2005.

Bachelorprojekt på suppleringsuddannelsen

Bachelorprojektet bliver en del af suppleringsuddannelsen på Det Humanistiske Fakultet

Trods protester fra fakultetet fastholder den ny universitetslov at bachelorprojektet skal ligge på tredje år af uddannelsen. Samtidig har fakultetet besluttet en ny studiestruktur, hvor tredje år skal udgøre suppleringsuddannelsen (eller første år af sidefaget).

Det problem vil fakultetet nu løse ved at lægge bachelorprojektet ind i suppleringsuddannelsen.

–Bachelorprojektet skal samtænke de to fag som bacheloruddannelsen består

af. Vi har spurgt de fleste udbydere af suppleringsuddannelser om det er muligt at lægge sådan et projekt ind i uddannelsen, og det har de sagt ja til, forklarede formanden for Studie- og Uddannelsesudvalget, Hanne Leth Andersen for først Repræsentantskabet og siden Fakultetsrådet på deres møder 2. juni.

–Alternativet var at lægge suppleringsuddannelsen på andet studieår, men det ville ødelægge progressionen i uddannelsen og heller ikke være godt for studiemiljøet, påpegede Hanne Leth Andersen.

slam

Verdensøkonomi giver problemer for de åbne uddannelser

I øjeblikket kører fakultetets åbne uddannelser stabilt, men den skrantende verdensøkonomi giver grund til svag bekymring, siger formanden for fakultetets Efter- og videreuddannelsesudvalg, Jørgen Bang

De åbne uddannelser er imidlertid også under andre former for pres: Der er behov for omstrukturering af uddannelserne og bedre kontakt med målgrupperne for at sikre fortsat succes, mener fuldmægtig ved Det Humanistiske Fakultet, Grith Thagaard Loft.

Ifølge Grith Thagaard Loft er der ikke længere så stor afsætning på de lange efteruddannelser som ellers traditionelt har fyldt meget. Uddannelserne skal i stedet være korte, kompakte og ramme et behov i målgruppen.

Fra langt til kort

Fakultet udbyder tre typer af åbne uddannelser: de såkaldte 'heltid på deltid'-uddannelser hvor man tager en hel uddannelse eller dele af den, fx en suppleringsuddannelse, et sidefag eller enkelte discipliner på deltid. 'Tomplads'-uddannelser hvor studerende køber sig ind på tomme pladser i forløb for almindelige studerende. Og endelig masteruddannelserne som er særligt tilrettelagte deltidsuddannelser på niveau svarende til kandidatuddannelser. Den generelle tendens er at masteruddannelserne har succes, 'heltid på deltid'-uddannelserne går tilbage, mens efterspørgslen på 'tom-plads'-uddannelserne er uændret. Tilbagegangen for 'heltid på deltid'-uddannelserne har flere årsager, vurderer Grith Thagaard Loft:

–Man vil i dag tilsyneladende have korte og kompakte uddannelser. Hellere et enkeltfag over et semester end en hel bacheloruddannelse. Derudover kan man i dag se en generel tendens til at antallet af *con amore*-studerende – altså studerende hvis motivation er lyst – er faldende.

Gunstigt på kort sigt

Efteruddannelsesmarkedet i hele Europa er i krise på grund af den verdensøkonomiske afmatning, tilføjer Jørgen Bang. Men han mener at billedet snyder lidt – i hvert fald på Det Humanistiske fakultet:

–Vi har omdannet en del attraktive uddannelser fra 'heltid på deltid'-formen til master-uddannelser, og det får det jo til at se ud som om der er tilbagegang det ene sted og fremgang det andet, mens det i

De studerende på de åbne uddannelser samles i weekenderne hvor universitetet er lukket og tomt. For at give de weekend-studerende den samme mulighed for et studiemiljø som andre studerende har, vil Nobelparkens kantine fremover holde åbent for dem.

virkeligheden er næsten den samme efterspørgsel der er bare er flyttet.

Jørgen Bangs bekymring skyldes at den succes nogle udbud i øjeblikket har, snart kan få en ende:

–Flere tidligere suppleringsuddannelser kan i dag opgraderes til masteruddannelser på et år, og det giver stor søgning fra tidligere studerende på suppleringsuddannelserne. Men dette efterslæb vil jo blive afviklet med tiden. Derudover må fysioterapeuter, sygeplejesker og andre med mellemlange uddannelser i dag ofte tage mastere i tillæg til deres grunduddannelse for at få eller blive i arbejde. Men varigheden af denne bølge af opgraderinger på arbejdsmarkedet er jo også til at overse.

Hvad lover fremtiden?

Ifølge Jørgen Bang er der grænser for hvad man kan gøre for at sikre fremtidig succes for de åbne uddannelser:

–Fremgang i verdensøkonomien er de åbne uddannelsers grundlæggende succesbetingelse, og verdensøkonomien er vi jo ikke herrer over. Men vi skal selvfølgelig fortsat arbejde hårdt på at trænge igenem til det private arbejdsmarked og gøre det opmærksomt på at det altså ikke kun er Handelshøjskolen der har noget at give.

Måden er gøre det på er at kommunikere direkte med målgruppen og skræddersy uddannelserne til dem, vurderer Grith Thagaard Loft. Og hun mener at der vil komme mere naturlig efterspørgsel i nær fremtid:

–Den kommende gymnasiereform skal nok skabe behov for efteruddannelse, og vi forbereder os allerede ved at diskutere mulighederne med gymnasielærerne. Og forberedelsen er altafgørende da gymnasielærerne giver udtryk for at det nok ikke længere vil være fagspecifik efteruddannelse der bliver mest brug for, men derimod projektorienteret og tværfaglig efteruddannelse. Det behov skal vi naturligvis være klar til at imødekomme.

Dahg.

Flere efteruddannelser

Efteruddannelse skal have prioritet

Fakultetsrådet gav i september grønt lys for at der bliver brugt flere kræfter på at udvikle nye deltidsuddannelser. Det er dog fortsat ikke realistisk at de åbne uddannelser vil give overskud. I øjeblikket er såvel indtægter som udgifter 7-8 mio. kr. årligt.

Jørgen Bang, der er formand for fakultets Efter- og Videreuddannelsesudvalg, forudså på mødet at omsætningen vil falde medmindre fakultetet tilbyder flere uddannelser.

–Selv om omsætningen er den samme som forrige år, så er antallet af studerende mindre. I stedet for de billige suppleringsuddannelser vil folk nu have papir på en Master-uddannelse som er dyrere at udvikle og har højere deltagerbetaling.

–Mange har valgt at opgradere deres suppleringsuddannelse til en Mastergrad, men den pulje er snart brugt op.

Vigtig opgave

Rådets medlemmer bakkede generelt op om at udvalget prøver at øge aktiviteten.

–Åben uddannelse er vigtigt og bliver mere vigtigt. Den ny universitetslov siger

da også eksplicit at det er en af vore opgaver, sagde dekan Bodil Due, der foreslog at prioritere midler fra den kommende uddeling af puljen til kvalitetsudvikling af studier til projekter der også vil kunne fremme åben uddannelse.

–Vi må også lægge den tendens til stedmodervilje over for studerende på åbne uddannelser helt til side, sagde Finn Olesen og blev støttet af de studerende i rådet.

Rådet ville dog ikke lægge sig fast på et tal for hvor stor en procentdel de åbne uddannelser skal udgøre af den samlede omsætning, ikke mindst fordi markedet for efteruddannelse er usikkert for tiden.

Gymnasiereformen

Gymnasiereformen vil dog temmelig sikkert medføre et behov for efteruddannelse af gymnasielærerne.

–Det er allerede et stort område, pointerede gymnasirektor og eksternt medlem Anders Østergård, og påpegede at Syddansk Universitet (SDU) allerede er godt i gang.

–Et kursus i fællesundervisning for sprogfag er oplagt, foreslog dekan Bodil Due.

SDU blev også fremhævet for sin mere synlige markedsføring, men Jørgen Bang påpegede at SDU ikke havde fået større optag end Aarhus Universitet på de åbne uddannelser i år.

Sidegevinster

Flere medlemmer kunne på mødet fortælle at der havde været fine sidegevinster ved at udvikle åbne uddannelser.

–Man får kontakt til flere miljøer, og det har banet vejen for nye samarbejder om forskning, fortalte Bjarke Paarup-Larsen.

Arbejdspres

Han pointerede også at det alt andet lige var lettere at lave suppleringsuddannelser end Master-uddannelser, ikke mindst fordi man nemmere kan genbruge elementer fra en ordinær suppleringsuddannelse til en åben ditto.

–Endelig er fagene jo i gang med en reform af de ordinære heltidsuddannelser, så vi skal også tænke på hvor mange kræfter der er til at udvikle nye uddannelser, supplerede Jan Ifversen.

slam

MELD DIG IND I

Bogklubben for
LÆGER

BESTIL BROCHURE PÅ TLF. 70 25 11 55

ELLER KLIK IND PÅ

WWW.BOGKLUBBENFORLAEGER.DK

OG LÆS OM INTRODUKTIONSTILBUDENE,
HVOR DU SOM NYT MEDLEM
KAN VÆLGE EN BOG
FOR 138 KR.

ET UDVALG AF BØGERNE I
BOGKLUBBEN FOR LÆGER

1536 CHARMØR OG TYRAN

Normalpris: kr. 348,-
Bogklubpris: kr. 229,-

3261 DEN NYE PSYKOLOGIHÅNDBOG

Normalpris: kr. 342,-
Bogklubpris: kr. 229,-

2273 DEPRESSION

Normalpris: kr. 325,-
Bogklubpris: kr. 199,-

3253 FEDMENS PSYKOLOGI

Normalpris: kr. 298,-
Bogklubpris: kr. 199,-

2729 PSYKIATRIENS HISTORIE

Normalpris: kr. 398,-
Bogklubpris: kr. 259,-

2079 SORG OG KRISE

Normalpris: kr. 234,-
Bogklubpris: kr. 149,-

2346 SPÆDBARNETS INTERPERSONELLE VERDEN

Normalpris: kr. 398,-
Bogklubpris: kr. 199,-

3105 SULTENS PARADOKS

Normalpris: kr. 158,-
Bogklubpris: kr. 99,-

1951 SUNDHEDS- VIDENSKABELIG FORSKNING

Normalpris: kr. 740,-
Bogklubpris: kr. 399,-

1757 TANKENS KRAFT

Normalpris: kr. 250,-
Bogklubpris: kr. 159,-

G Y L D E N D A L S A K A D E M I S K E B O G K L U B B E R

A collage of 12 images from the movie 'The Matrix'. The central image is a large, high-quality shot of Keanu Reeves as Neo, lying on his back with his arms and legs spread, showing his extensive blue and red tattoos. Surrounding this central image are 11 smaller, lower-quality screenshots from the film, including: a group of red-pilled agents in red uniforms; a group of five men in casual clothing standing together; a man in a red cap and another in a black jacket; a man in a brown jacket; a man in a black jacket; a man in a brown jacket; a man in a black jacket; a man in a brown jacket; a man in a black jacket; a man in a brown jacket; a man in a black jacket.

12

Tværfaglige overbygningsforløb

I forlængelse af Det Humanistiske Fakultets institutsammenlægninger i 2002 udbydes der stadigt flere tværfaglige forløb på overbygnings- og kandidatniveau. På forløbene arbejder undervisere fra forskellige afdelinger og institutter sammen, og et væsentligt mål er at give de studerende flere perspektiver på et samlende emne i kraft af undervisernes forskellige faglige baggrunde. HUMavisen har tidligere omtalt *Verdenslitteratur*, og i dette nummer kan man læse om *Populær- og Hverdagsstudier*. Der udbydes følgende åbne, tværfaglige forløb til studerende på overbygningen og kandidatuddannelsen i efteråret 2003:

- Billedligt talt: Om retorik som kunstteori
- Computerspillets dramaturgi
- Dansk dramatik i 90'erne
- Fransk rokoko
- Herremændenes kunst: Danske Herregårdsanlæg ca. 1550-1800. Arkitektur og interiører, anlægsplaner, haver og herregårdskirker.
- Humaniora og videnssamfundets arbejdsmarked
- Japan and Globalization
- Komplexitet og Romantik: De nye kærlighedsromaner
- Kunst i byrummet – rigtig kunst eller kompromiskunst?
- Kunsten efter modernismen: 1948 – 2003
- Nye greb om det skulpturelle
- Organisationspsykologi og –forandring
- Subjektivitet og kunstnerisk erfaring
- Surrealisme og eksistentialisme i billedkunstnerisk belysning: Ernst, Dalí, Magritte, Kiefer
- Selvfremstillingsformer i tv og hverdagskultur
- Tendenser i europæisk samtidsarkitektur i ornamenthistorisk perspektiv
- Udstillingsæstetik og museumssarkitektur
- Verdenslitteratur

De præcise betingelser for at deltage i kurserne fremgår af de enkelte opslag. Dem findes der links til på siden www.hum.au.dk/fak/lplan/aabneudbud

International Day 22. oktober kl. 9-16

Where dreams take flight!

Fra Internationalt Sekretariat

USA, Tyskland, Australien, Canada, Japan, Spanien, Kina. Baltikum, England, New Zealand – You name it.....!

I løbet af International Day holdes oplæg om studieophold i udlandet koncentreret om de mest efterspurgte lande – USA, Canada, Australien, England, Tyskland og Frankrig.

Endvidere holdes oplæg om at tage en mastergrad i udlandet og på studieophold uden om de etablerede aftaler.

Oplæggene holdes i Konferencetret, Studenternes Hus, Mødelokale 1 og 11

På International Student Fair kan du møde både danske og udenlandske udvekslingsstuderende, der vil dele ud af deres erfaringer. Du kan også finde informationsmateriale fra universiteter i hele verden.

Kig forbi, få nye drømme og få svar på dine spørgsmål!

International Student Fair, Konferencetret, Studenternes Hus, Mødelokale 2

Læs mere på

www.au.dk/da/is/praktisk/intdage.htm

eller se efter plakater og programmer i din kantine eller ved din studievejleder

Legat til tysk-studerende

Lektor A. P. Rossens Mindefond

Lektor A. P. Rossens Mindefond kan i efterårssemestret 2003 uddele en eller flere portioner til tyskstudierende, der er danske statsborgere og 'har vist selvstændighed og vurderingsevne på et godt fagligt grundlag'.

Midlerne kan anvendes til tyskstudierendes ophold ved et tysksproget universitet. Mht. skatteregler for søgte legater, anvendt til udlandsstudier, henvises til ligningslovens § 7k, der begunstiger en sådan anvendelse.

Der er i 2003 i alt kr. 20.000 til rådighed. Bestyrelsen består af lektorerne Bendt Falkesgaard Pedersen og Poul Husum samt advokat Thomas Heintzelmann, der er formand.

Ansøgningsfristen er 1. oktober 2003.

Ansøgninger med alle relevante oplysninger til formanden, adresse: Lektor A. P. Rossens Mindefond Advokat Thomas Heintzelmann, Advokatfirmaet E. Vinther Andersen – Bente Yde Nissen, Clemens Torv 8, Box 5124, 8100 Århus C.

FirstClass på første årgang

Nyt projekt støtter 20 lærere der underviser på 1. årgang i pædagogisk brug af FirstClass i undervisningen

Af Jacob Holm Øe & Heino Holst Hansen
It-koordinatorer, Det Humanistiske
Fakultetssekretariat

20 undervisere er med i et fakultært projekt der skal hjælpe med at integrere FirstClass i undervisningen. Projektet tager udgangspunkt i de enkelte underviseres forløb, så faglige og pædagogiske spørgsmål er i højsædet, og det tekniske perspektiv på FirstClass er nedtonet. Mange undervisere har udvist en stor interesse for at integrere it i deres undervisning. Men hvor starter man, og hvad kræver det, hvis eksempelvis FirstClass skal tilføre undervisningen indholdsmæssig fornyelse?

Umiddelbart må den enkelte underviser sætte sig ind i de tekniske aspekter af FirstClass, det vil sige oprettelse af konferencer, tilladelser etc., og fakultetets Tekniske Afdeling tilbyder kurser herom.

Det næste skridt er at udvikle en organisatorisk form, der skal afspejle de konkrete undervisningsforløbs intentioner. Der er stor forskel på at undervise i kinesiske samfundsforhold og medieteoritisk tekstanalyse.

Og der er stor forskel på, hvad man ønsker at bruge systemet til. Skal man have

succes med at inddrage FirstClass som redskab i undervisningen, må man være bevidst om både undervisningsformen og formålet med inddragelsen af FirstClass.

I nogle forløb bruges FirstClass som et virtuelt dueslag, hvor der gives praktiske informationer om læsestof, mødetider og oplæg.

I andre forløb tages FirstClass mere indgående i brug ved at lade studerende og undervisere udvikle et fælles erfaringsrum, hvor forløbets udvikling er synlig for alle.

På den måde fungerer FirstClass som 'den røde tråd', hvor man lagrer læse- og eksamensvejledninger, udveksler viden og danner fælles interesseområder.

Bag om teknikken

I efterårets FirstClass-projekt er der ikke en fast ramme for, hvordan underviserne deltager. Eneste krav er, at de hver især udnytter FirstClass i deres undervisningsforløb. Nogle har stor erfaring med både FirstClass og andre IT-redskaber, mens andre slet ingen erfaring har.

Et hovedformål med projektet er således at skabe fundament for erfaringsudveksling på tværs af afdelinger, centre og institutter. Der er brug for en debat om den faglige brug af FirstClass på fakultetet. En debat, der søger bagom teknikken og koncentrerer sig om de faglige muligheder og udfordringer i undervisningen, som følger med nye medier.

Derfor har projektet en meget åben karakter, hvor opmærksomheden rettes mod de konkrete undervisningskonferencer.

Erfaringer

Et andet hovedformål er at opsamle de forskellige erfaringer på en sådan måde, at fakultetet fremover lettere kan hjælpe undervisere i gang med it generelt og FirstClass i særdeleshed.

For selv om der findes forskellige undervisningspraksiser på fakultetet, er der flere forhold ved e-læring, som gælder alle undervisningsformer.

Eksempelvis lægger et system som FirstClass op til en interaktionsform, hvor envejskommunikationen erstattes af aktive

studenterbidrag semestret igennem.

Det betyder, at underviseren ikke længere 'blot' skal undervise, men også agere organisator for de studerende. De studerende bliver deres egne undervisere i kraft af referater fra undervisningen, oplæg og diskussioner. Og her er underviserens evne til at strukturere såvel undervisning 'på klassen' som i FirstClass afgørende.

Derfor handler efterårets FirstClass-projekt i høj grad om underviserens egne ønsker, om deres måder at undervise på, og om deres faglige vægtninger og fremtidsønsker.

FC-kursus

Ud over supporten i den rent praktiske brug af FirstClass i de tilknyttede undervisningsforløb har underviserne også mulighed for at deltage i et kursus, hvor de pædagogiske principper for brugen af FirstClass undersøges og diskuteres. Kurset forløber over fem uger i efteråret og viser i sig selv mediets muligheder, da det både er udarbejdet og tages i FirstClass.

FirstClass-rapport førte til pædagogisk projekt

En intern rapport om brugen af FirstClass som fagligt og pædagogisk redskab anbefalede at fakultetet oprettede en »faglig-pædagogisk udrykningsstyrke« til at styrke anvendelsen af FirstClass i undervisningen. I dag bliver FirstClass af de fleste lærere opfattet som et e-post-system, der »vist nok også kan noget andet«, hedder det i rapporten.

Rapporten bygger på omkring 50 interviews med ansatte på fakultetet og viser at der er stor variation i brugen af FirstClass i undervisningen. Det er dog hverken lyst eller engagement der mangler, men tid, viden, information og pædagogisk support, konkluderer rapporten.

De interviewede lærere kritiserer på det tekniske plan de konkrete e-post-funktionaliteter i FirstClass, og på baggrund af interviewene anbefaler rapporten en omorganisering af fakultetets kursusvirksomhed med mindre vægt på programmets tekniske indretning og mere vægt på konkret anvendelse.

Det er disse anbefalinger som fakultetet nu har ført ud i livet med det nye projekt.

www.hum.au.dk/nyheder/service/030226fcrapport.htm

Koordinatorerne

Projektet med den pædagogiske indføring i FirstClass koordineres af cand.mag. Heino Holst Hansen og cand.mag. Jacob Holm Øe der er ansat under Fakultetssekretariatet.

De er begge 27 år, cand.mag. i litteraturhistorie og multimedier og har sammen skrevet prisopgave om forholdet mellem æstetik og teknologi.

De har begge tidligere været ansat i Teknisk Afdeling, og stod bl.a. for konferencen "IT og Humaniora" i foråret.

Telefon: lokal 2175 og 2176.

Moesgård Biblioteket slår dørene op

Biblioteket på Moesgård indvies 23. september

Fra Moesgård Biblioteket

Tirsdag d. 23. september indvies det nye bibliotek på Moesgård. Biblioteket omfatter de fire hidtil selvstændige biblioteker på Etnografi, Middelalderarkæologi, Forhistorisk Arkæologi og Center for Nordatlantiske Studier.

Biblioteket har til huse i et 700 m² pavillonbyggeri, beliggende på det store, åbne areal nord for den røde lade. Pavillonen overasker indendørs med sin lyse og lette indretning, der er karakteriseret ved langsgående ovenlys i hele bygningens længde. I bygningens ene ende møder du bogsamlingen på ca. 35.000 bind. I

midten ligger kontorer, frokoststue og edb-brugerrum/håndbogssamling. Den anden ende er målrettet fire læsesale. To til specialestuderende (28 pladser heraf 20 med pc) og to beregnet til ad hoc-brug (46 studieceller).

–På it-siden udgør Moesgård Bibliotekets udrustning et stort fremskridt for brugerne. Nye pc'er med fladskærme er standard på biblioteket.

Endnu er det nye fællesbibliotek ikke klar til elektronisk udlån.

–Det skal dog nok komme, varsler bibliotekar Michael Qvotrup, der er nyansat som leder af Moesgård Biblioteket.

–Vejen frem mod det nye bibliotek har været lang. Planerne mange og diskussionerne lange. Men nu er vi på plads, og jeg ser frem til et levende og frugtbart biblioteksmiljø i en spændende faglig konstellation, siger Michael Qvotrup.

Biblioteksorientering på Statsbiblioteket

Introduktion i brugen af Statsbibliotekets biblioteksbase

Fra Statsbiblioteket

Statsbiblioteket har fået ny hjemmeside d. 1. september. I den første tid vil enkelte services mangle såsom søgefelt til at søge på tværs af websiderne samt en stor del af hjælpeteksterne ('Hjælp og fakta'). Ligeledes er dele af det gamle hjemmeside endnu ikke blevet lagt over i det ny design ('Service til bibliotekerne', enkelte sider fra 'Fag og emner' samt hele den engelske udgave). Vi vil i den kommende tid arbejde intenst på at få udbedret manglerne, og håber at brugerne indtil da vil tage vel imod de mange nye muligheder, der vil blive tilgængelige på de nye sider.

Derfor tilbydes biblioteksorientering med gennemgang af

- søgning og bestilling af bøger i biblioteksbasen
- bestilling af kopier af tidsskriftsartikler
- hvad du har lånt og reserveret på

Statsbiblioteket

- adgangen til e-tidsskrifter, databaser og aviser
- orientering om emneguide
- orientering om bibliotek.dk med artikeldatabasen
- evt. en kort rundvisning på Statsbiblioteket

Ca. 1 times gennemgang og derefter mulighed for individuel hjælp til søgning.

Orienteringen finder sted klokken 16-18 på følgende dage: torsdag d. 25. september 2003, tirsdag d. 7. oktober 2003, onsdag d. 22. oktober 2003 og torsdag d. 20. november 2003 på Statsbiblioteket, Undervisningslokalet i kælderen. Tilmelding bedes foretaget på en liste, der hænger på opslagstavlen i forhallen, eller til Tove Jepsen: tje@statsbiblioteket.dk eller telefon 8946 2172. Der er mulighed for individuel vejledning i forbindelse med opgaver ved henvendelse til Tove Jepsen – tje@Statsbiblioteket.dk eller telefon 8946 2172

www.statsbiblioteket.dk/

StudieInfo udsolgt

Fakultetets nye StudieInfo 2003, afløseren for Studiehåndbogen, er udsolgt. De sidste eksemplarer forsvandt da det i de sidste måneder op til ansøgningsfristen blev muligt at bestille den gratis bog online. En pdf-udgave kan dog stadig hentes på nettet, og produktionen af næste års udgave bliver nu fremskyndet. www.hum.au.dk/fak/studier/bestil_studieinfo.htm

Ole Høiris fortsat CfK-leder

Ole Høiris Nielsen er blevet udpeget til at fortsætte som leder af Center for Kulturforskning. Centeret skifter funktion og skal fremover virke for at samle fakultetets medarbejdere og institutter til arrangementer, der præsenterer forskning, formidling og tværfaglig udvikling af uddannelser. Centeret skal hjælpe forskerskolerne, men også hjælpe ældre studerende med præsentationer af projekter.

www.hum.au.dk/nyheder/2003/030623cfkleder.htm

Information & debat på nettet

Så er det slut med guldne eksemplarer af *information & debat* på reolen og abstinenser på forskningsrejser. Universitetsavisen kan nu også læses i pdf-format på nettet.

Digitale eksemplarer af den seneste HUMavisen findes ligeledes på nettet, hvor nyhedsnostalgikere også kan grave sig ned i gamle nyheder fra de seneste år.

www.au.dk/da/adm/infdebat/avis/
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Idéhistorikere efterlyser erhvervskompetencer

PRO-Foto

Der er ikke længere en naturgiven karrierevej for idéhistorikere. Henrik Dresbøll (billedet) er blevet kontaktchef på et reklamebureau. (Illustration fra Studieinfo 2003).

Det faglige niveau på Idéhistorie får ros af tidligere studerende i den nye rapport, *Idéhistorikere på arbejdsmarkedet*. Men flertallet mangler arbejdsmarkedskompetencer, og to tredjedele af de nyuddannede uden arbejde ser manglende sociale kompetencer som årsag til ledigheden

–Rapporten peger dog først og fremmest på at studerende ved Idéhistorie mangler en klar forståelse af hvad det vil sige at være idéhistoriker. I denne selvforståelse gemmer mange af de svar sig som respondenterne søger, siger Dorthe Jørgensen, studieleder ved Idéhistorie.

Uanset årsagen, føler en overvægt af de tidligere studerende sig ikke klædt på til at konfrontere udfordringerne på et arbejdsmarked der har forandret sig. En idéhistorikers fremtid ligger ikke længere med noget nær usvigelig sikkerhed i en stilling som forsker eller underviser. Jobs som it-rådgiver, projektleder eller produktionsmanager er blandt de mange nye muligheder.

Evnen til at transcendere

Ifølge Dorthe Jørgensen er kandidater fra Idéhistorie imidlertid langt bedre kvalificeret til arbejdsmarkedet end de tilsyneladende selv tror. Respondenternes primære problem er en diffus selvforståelse, mener hun:

–Respondenterne peger på almene humanistiske kompetencer når de skal angive deres egne specifikke kvalifikationer, og det gør det svært for dem at legitimere sig som netop idéhistorikere over for arbejdsgivere. Evnen til at transcendere et fænomen, fremanalysere dets strukturerende idé, historisere denne idé og sætte den i forhold til den aktuelle kultur nævner ingen. Og det er ellers vores væsentligste kunnen som idéhistorikere.

Faglighed og fordybelse

Man må fremover melde klart ud fra undervisernes side om hvad det egentlig vil sige at være idéhistoriker, mener Dorthe Jørgensen. For med erkendelsen af at evnen til at trænge ind til og analysere de bærende idéer er idéhistorikeres væsentligste kunnen, står kandidaten langt bedre rustet, mener hun. Denne kvalifikation er nemlig guld værd for konsulenter, projektledere eller andre med jobs som involverer komplicerede problemstillinger.

ger. Dermed er respondenternes kritik ikke ensbetydende med at uddannelsen i Idéhistorie er utidssvarende, mener Dorthe Jørgensen:

–Uddannelsen i Idéhistorie er designet til at give den studerende et bredt, fagligt fundament og evnen til fordybelse. Og faglighed og fordybelse er ikke mindre kvalificerende til et job som projektleder end en fremtid som forsker.

Omstilling til arbejdsmarkedet

Der er dog også brug for mere håndgribelige tiltag, medgiver Dorthe Jørgensen. Og hvad det angår, afslører rapporten at respondenterne allerede er godt i gang. Således er interessen steget markant for videreuddannelser inden for fx ledelse, it, læring, økonomi og statistik.

Og undervejs i studiet sker det oftere at man tager på praktikophold. Eksamenene på Idéhistorie stiller imidlertid så store krav til fordybelse og skriftligt arbejde at det ikke let lader sig gøre at få meritoverført et praktikforløb, forklarer Dorthe Jørgensen:

–Den idéhistoriske kunnen afhænger af fordybelsen, så den vil vi ikke give køb på ved uden videre at meritoverføre praktikforløb. Men der skal findes plads til praktik, og det kommer med sikkerhed også med den nye studieordning som er under forberedelse.

Homunculus eller entreprenør?

Vist skal man lytte til arbejdsmarkedets krav, men lydhørheden bør også gå den anden vej, mener Dorthe Jørgensen. Hun insisterer på at Idéhistorie må stå ved sine kvaliteter og ikke uden videre lægge sig på ryggen for arbejdsmarkedet. Det er der desværre ellers en tendens til, vurderer hun:

–Udgangspunktet for arbejdsmarkedets sloganagtige krav om at akademikere fx skal kunne omsætte viden til praksis er antagelsen om at det modsatte er tilfældet. At akademikere er verdensfjerne homunculus. Men det er de ikke, og

vi ønsker alle at den akademiske viden virker samfundsrelevant. I profilen af den slags akademikere man omvendt gerne vil have, går man så i den modsatte grøft og laver et modbillede til homunculusen. Men denne type akademiker er heller ikke universitetets. Denne type er snarere som en entreprenør der producerer løsninger på allerede formulerede problemer og dermed spejler den pågældende bare de givne normer på arbejdsmarkedet.

I stedet for blindt at adlyde arbejdsmarkedets krav må man gå i dialog med det, og på den baggrund forsøge at bygge bro, foreslår Dorthe Jørgensen. Og målet er, mener hun, at skabe et rum mellem universitetet og det private hvori kandidaten kan bevare sin faglige identitet og på sine betingelser arbejde med arbejdsmarkedets problemstillinger.

Mangler eller ej?

Det respondenterne efterlyser nu og her, er imidlertid konkrete kompetencer som fx samarbejdsevne. Igen skal man dog passe på med ukritisk at tage efterlysningerne for gode varer, advarer Dorthe Jørgensen:

–Man må fx finde ud af om den efterspurgte samarbejdsevne er lig med gnidningsløs tilpasning til en given struktur eller et reelt samarbejde mellem selvstændigt tænkende individer. Det første mener jeg ikke at vi skal støtte hvorimod det andet er en naturlig forlængelse af vores fag.

Hvor store idéhistorikernes mangler egentlig er, er svært at vurdere ud fra rapporten – og ikke kun på grund af de mulige tvetydigheder som Dorthe Jørgensen påpeger. Tallene er heller ikke entydige: På den ene side er respondenternes følelse af mangel på bestemte kompetencer udtalt. På den anden side får idéhistorikerne generelt hurtigere job end gennemsnittet af humanister. Og idéhistorikerne har gennemslagskraft i konkurrencen med andre: 81,2 % af respondenterne i arbejde har besat en stilling som *ikke* var rettet mod en idéhistoriker!

Det sociale liv halter

Selvom store dele af det respondenterne efterspørger, kan samles under én hat betitelt 'sociale kompetencer', vil Dorthe Jørgensen ikke acceptere at udviklingen af dem er et anliggende for Idéhistorie:

–Det er forældrenes og til dels skolens ansvar at udvikle børns sociale kompetencer og derigennem forberede dem til studielivet. Men vi understøtter gerne det sociale liv ved fx at se på om vi kan varie-

re undervisningen med dialogiske former og ved at bakke op om faglige initiativer med sociale aspekter. På disse fronter er der allerede konkrete tiltag på vej i den kommende studieordning.

Under alle omstændigheder er kritikken dog hård af det sociale liv på Idéhistorie: Således gav *alle* respondenterne i de kvalitative interviews udtryk for at der, med rapportens egne ord, var »store mangler knyttet til det sociale liv«. 42 % mente ligefrem at det sociale liv slet ikke fandtes. Og hver femte studerende har følt sig ensom på studiet.

Dengang og nu

Man skal imidlertid passe på med at drage for drastiske konklusioner på baggrund af tallene, mener Dorthe Jørgensen. For som hun siger, er alle respondenterne jo tidligere studerende, og dermed kan deres svar ikke give et billede af Idéhistorie som det er eller bliver, men højst af hvordan det var. En del af kritikken rammer dog, indrømmer hun, for alt er naturligvis ikke forandret. Men en række nye tiltag er kommet til, og blandt dem er *Metafysisk Laboratorium* et godt eksempel:

–*Metafysisk Laboratorium* er et forum hvor studerende også møder hinanden og underviseren under mere uformelle former og får lejlighed til at samarbejde, formidle og gå i kritisk dialog om lige netop det emne de brænder for. Og det er mit klare indtryk at de studerende her bakker op om hinanden, både fagligt og socialt, og på den måde giver hinanden mod til at kaste sig ud i ambitiøse projekter og blande sig på en måde som forelæsningsformen ikke fremmer.

Et andet konkret tiltag er styrkelse af erhvervsvejledningen. Og styrkelsen er nødvendig at dømme efter respondenternes kritik. Hele 75 % mente nemlig at vejledningen var dårlig eller meget dårlig! Og det uanset om vejledningen er modtaget på Idéhistorie, studiekontoret eller i A-kassen.

Rundsave og ambitioner

Idéhistorie adskiller sig fra de fleste andre fag ved et højt karaktergennemsnit på 10. Det harmonerer godt med at de studerende generelt giver udtryk for store ambitioner, og her ligger måske en del af forklaringen på at det sociale liv i nogles øjne har mangler, mener Dorthe Jørgensen:

–Det er hårdt at være konkurrenter og endnu barskere hvis man samtidig er venner. Og konkurrencen er stor. Vi har fx slet ikke midler nok til at ansætte det store kuld studerende der i øjeblikket kandidater til forskerstillinger. Det er desværre endnu sværere at slå igennem her end på det såkaldt nye arbejdsmarked.

Dahg.

Læs hele rapporten 'Idéhistorikere på arbejdsmarkedet' på siden www.hum.au.dk/fak/studier/rapporter/idehistorie2003.pdf

Det Danske Institut i Damaskus søger praktikant

Praktikanten skal arbejde for Det Danske Institut i Damaskus med registrering af materiale indgået til biblioteket, forberedelse og afholdelse af kulturelle aktiviteter, forestå oversættelser fra arabisk til dansk og endeligt bistå med diverse forefaldende administrativt arbejde. Stillingen er ulønnet.

Det er en forudsætning at ansøgeren har kendskab til arabisk. Stillingen er til besættelse: 01.02.04 og seks måneder frem.

Ansøgning: Vedlæg kortfattet c.v. og send det til kulturråd Jørgen Bæk Simonsen, Den Danske Ambassade i Damaskus, via Postforsendelsen, Udenrigsministeriet, Asiatisk Plads 2, 1448 København K. eller til Det Danske Institut i Damaskus, P.O.Box 12 62, Damascus, Syria. Ansøgningsfrist: 3. november 2003.

Yderligere oplysninger hos instituttet, e-mail: did@scs-net.org

Folkeuniversitetet til halv pris

Studerende kan som noget nyt gå til forelæsninger på Folkeuniversitetet i Århus til halv pris fra og med dette efterårssemester.

www.folkeuniversitetet.au.dk

Toldboden bliver nyt Studenterhus

Den gamle Toldbod ved havnen bliver nyt studenterhus. Det er i hvert fald Studenterhusforeningens plan. Foreningen har fået 2,5 mio. kr. over fem år fra amtet og kommunen forventet at give en mio. kr. i årlig støtte.

www.sr.au.dk/studenterhus

Kunsthistorisk stimulans

Ny antologi fra Kunsthistorie illustrerer gevinsterne ved tværfagligt samarbejde

Der sker noget spændende i mødet mellem forskere med forskellige faglige baggrunde, siger redaktørerne bag antologien *Kunsthistoriske kontakter*, Anne-Louise Sommer og Hans Jørgen Frederiksen.

Ifølge redaktørerne giver tværfagligheden tilmed en bedre forståelse af egen faglighed. Forskere med forskellige baggrunde anlægger forskellige perspektiver, får forskellige svar og peger dermed på grænserne for hinandens fag, mener de.

I så fald må Kunsthistories faglige profil være væsentligt styrket efter produktionen af *Kunsthistoriske kontakter – Tværfaglige dialoger*. For staben af kunsthistorikere der hver især har inviteret en medspiller med en anden faglig baggrund til en tværfaglig dialog, har ikke alene satset på forskere fra beslægtede, humanistiske fag. Man finder fx også en naturvidenskabsmand på sjældent humanistisk visit, flere arkitekter og en billedkunstner.

Mangfoldighed og friskhed

Den direkte anledning til udgivelsen er Kunsthistories 50 års jubilæum. Og projektet ligger i direkte forlængelse af kulturen på kunsthistorie som ifølge Hans Jørgen Frederiksen rummer tradition for tværfaglighed og er præget af stor forskellighed de ansatte imellem. I en sådan kultur ligger tværfaglige initiativer lige for, mener han. Resultatet er da også positivt:

–At få andres syn på et emne giver ofte overraskende indsigt og inspiration. Forskere med andre faglige baggrunde stiller simpelthen andre spørgsmål og får dermed andre svar end en selv, og det bringer inspiration og nye iagttagelser, konkluderer Hans Jørgen Frederiksen.

Det positive ved et tværfagligt samarbejde er imidlertid ikke alene at forskerne supplerer hinanden og opnår synergieffekt, siger Anne-Louise Sommer. Det tværfaglige samarbejde giver også selve teksterne et forfriskende nyt præg, mener hun:

–Samarbejdet har givet bidragyderne mulighed for at prøve noget nyt, og det giver artiklerne en inspirerende friskhed. Den opmærksomme læser vil fx fornemme energien i teksterne hvor faggrænserne brydes. Det er på de punkter at der virkelig sker noget spændende.

Ned fra elfenbenstårnet

Anne-Louise Sommer og Hans Jørgen Frederiksen arbejder som redaktører på antologien har været nemt, fortæller de. For bidragyderne har haft meget frie hænder, og det redaktionelle arbejde har derfor primært drejet sig om formaliteter. Friheden var ifølge Anne-Louise Sommer nødvendig da antologien ikke skulle ensrettes mod et bestemt mål, men tværtimod udgøre et tværfagligt frirum med plads til gensidig stimulation og inspiration. I samme ånd er der heller ikke planlagt nye tiltag i forlængelse af antologien; den skal gøre sin virkning på egen hånd, fortæller Hans Jørgen Frederiksen og Anne-Louise Sommer samstemmende. De vil dog ikke udelukke at antologien kan føre til fx tværfaglig undervisning eller interne seminarer.

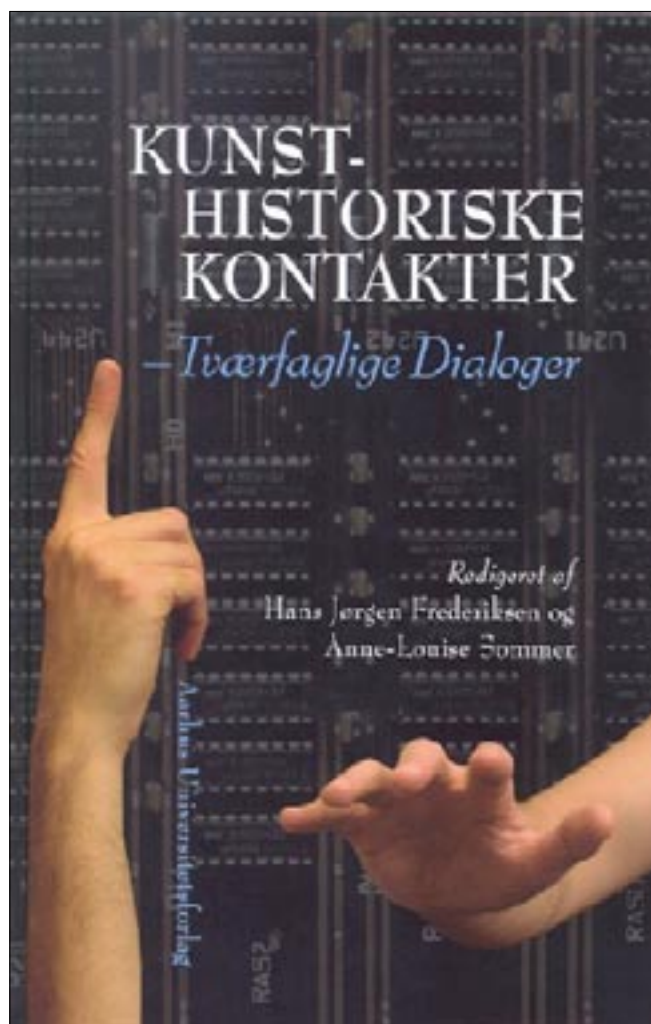
Uanset antologiens fremtidsperspektiver kan den betegnes som en succes, understreger Hans Jørgen Frederiksen:

–Projektet har været en dobbelt succes: Dels honorerer det de politiske krav om at kravle »ned fra elfenbenstårnet« og røbe hvad vi arbejder med – hvad vi nu efter min mening altid har gjort – og dels øger det kollegers og studerendes forståelse for den forskning der foregår på kunsthistorie.

Gavn af dialogen

Institutsammenlægninger og politisk pres på de humanistiske uddannelser har på flere fag rejst diskussioner om fagenes kerneværdier, således også på Kunsthistorie. På Kunsthistorie har det tværfaglige samarbejde gjort sit til at kvalificere diskussionen, mener Anne-Louise Sommer:

–Ethvert fag kunne med fordel prøve sig selv af i et tværfagligt samarbejde. Det får en til at tænke over sit fag og føle dets grænser. Særligt gælder det vel de humanistiske uddannelser generelt at de evner og har gavn af dialogen.

Hænderne på bogens forside alluderer til Rafaels maleri 'Skolen i Athen' hvor Platon rækker en finger manende i vejret, mens Sokrates' ene hånd hviler i vandret position. Af hændernes stilling kan man tolke to forskellige temperamenter eller tilgange, og da dialog mellem forskellige tilgange netop er kodeordet bag antologien *Kunsthistoriske kontakter*, er referencen til maleriet oplagt, fortæller redaktørerne.

Dahg.

Den gode humanistiske forskning

Fem dogmer fra SHF om god humanistisk forskning

Statens Humanistiske Forskningsråd inviterede den 19. maj til konference om hvordan man sikrer god humanistisk forskning og konferencen resulterede i fem anbefalinger fra rådet:

Rekruttering

Den humanistiske forskeruddannelse er underfinansieret. Hvis der skal være konkurrence om stillingerne, bør der være mindst 3-4 ansøgere til hver forskerstilling. Det kræver en fordobling af ph.d.-produktionen, hvilket konkret betyder 100-150 mio. kr. mere til humaniora. Og det er ikke spild, for de ph.d'er, som ikke finder en forskeransættelse, har vidensamfundet brug for til meget andet end forskning. Dvs. til alle de funktioner, der kræver brug af forskningsbaseret viden, og generelt i højere funktioner, hvor den ansatte kan drage nytte af den indsigt og kompetence, som er resultatet af en forskeruddannelse. Omkring 20 pct.

har faktisk allerede fundet beskæftigelse uden for det traditionelle arbejdsmarked for forskning.

Mobilitet

Humanistiske forskere bør ikke blive ved den samme institution gennem hele deres forskerkarriere, for der er brug for en større udveksling af viden mellem miljøerne. Større mobilitet kan man bl.a. opnå gennem såkaldte mobilitetsstipendier, hvor det er en forudsætning for bevilningen, at forskeren får ansættelse ved en anden forskningsinstitution.

Ledelse

Det er vigtigt og nødvendigt at styrke forskningsledelsen. Det betyder bl.a., at man må sikre en sammenhæng mellem ansvar for budget, personale og forskning. Det vil være nødvendigt med mere selvevaluering. Og det vil være en god idé at uddanne de unge forskere i forskningsledelse under adjunkt-perioden.

Etik

De 9 punkter, som UVVU har formuleret som krav til redelig forskning, gælder

også for den humanistiske forskning. Der er dog den forskel, at det *ikke* er hensigtsmæssigt, at humanistisk forskning skal præsenteres og diskuteres i forskersamfundet, før den offentliggøres og lægges ud til bred offentlig diskussion. Det bør overvejes at tilføje et 10. punkt til UVVU's ni punkter, nemlig at forskeren skal oplyse, hvordan forskningen er finansieret, når man offentliggør den.

Formidling

Forskere har pligt til at formidle, formidling er faktisk indbygget i forskningen! Formidlingen finder da også sted på mange måder, ikke mindst i uddannelsessystemet. Mange humanistiske discipliner arbejder desuden med helt grundlæggende etiske overvejelser, som er af interesse for brede kredse i samfundet. De humanistiske forskere skal dog blive bedre til at påpege de humanistiske aspekter af aktuelle samfundsmæssige debatter. *Yderligere oplysninger kan fås hos SHF's formand, professor dr. phil. Poul Holm, Syddansk Universitet - Esbjerg, tlf. 6550 4150, mobil: 2532 6550 eller SHF's sekretariat, chefkonsulent Grete M. Kladakis, Forskningsstyrelsen, tlf. 3544 6319.*

Billeder af universitetets historie

Universitetshistorisk Udvalg efterlyser billeder fra de seneste 75 år

Gør skuffen vid og albummet bredt, hig og søg efter gamle fotos fra studietiden, find billeder fra før de dage da popmusikere fyldte Universitetsparkens slugt med dundrende bas. Med andre ord, universitetets afdeling for sin egen historie efterlyser billeder til fremtidige bøger og udstillinger om os selv.

Universitetshistorisk Udvalg har eksisteret i 16 år og drives i det daglige af "hushistorikeren", cand.mag. Palle Lykke.

Udvalget blev nedsat for at markere 60-års dagen i 1988, men også for at få opbygget en materialesamling.

Ti år senere blev det grundlaget for en udstilling på Steno Museet hvor man bl.a. kunne se den murske som kong Christian X anvendte da han i 1932 lagde grundstenen til den første gule bygning.

Nu vil udvalget gerne udvide samlingen af billeder, der i dag er oppe på knap 4.500 fotos.

Henvendelse: Universitetshistorisk Udvalg, Palle Lykke, Forskerparken, Gustav Wiedes Vej 10, 8000 Århus C. Tlf. 8942 5183. E-post: pl@adm.au.dk

Professor Peter Skautrup sammen med ni stud.mag'er på studietur anno 1940 for at fastlægge jyske dialektgrænser. Fra venstre ses Kristian Ringgaard, Niels Åge Nielsen, Svend Schmidt-Nielsen, Erik Dreyer Jørgensen, Grete Bondesen, Peter Skautrup, Inge Wohler, Ida Thiele, E. Fomsgaard og Arne Bjerregaard Jensen. Fotograf uoplyst.

Torben Nielsen

Nordisk kunsthistorikerkongres

Samtidig med at Afdeling for Kunsthistorie fyldte 50 år var afdelingen vært for Den Nordisk kunsthistorikerkongres 15.-17. august.

Brian i blåt

Kulturminister Brian Mikkelsen besøgte i september CAVI, Center for Avanceret Visualisering og Interaktion, her i symmetri med centerleder Kim Halskov (tv.) i centrets blå rum.

Torben Nielsen

SET & SKET

Torben Nielsen

slam

Torben Nielsen

Dominic Rainsford

Torben Nielsen

Åbne døre 7. september

Venstre kolonne fra oven:
Origami på Østasiatisk,
stand-up på sprogfagene og
en kommende humanistisk
studerende på visit i
Auditoriehuset.

Højre kolonne fra oven:
Lektor på vej til arbejde,
kalligrafi på Østasiatisk,
Rifbjerg på Nordisk og samba
uden for Nobelparken.

Torben Nielsen

Dominic Rainsford

Fakultetets jubilæumsfest 13. september

Dekan dissekerer delfin

Dekanen satte fakultetets jubilæumsfest i gang med en tale og et skarpt snit i den sprøde jubilæums-kage.

Og så var festen i gang med humanistisk underholdning i Ridehuset og bespisning i to telte på Kasernen.

Møgsvin

–I det ene telt kan du få vin og paella, i det andet øl og møgsvin, sagde institutleder Niels Lehmann da han ved fakultetets jubilæumsfest vejledte de opmødte om traktementet.

Og det fik vi så.

500 liter øl

Helt konkret fortærede de 500 gæster 200 flasker vin, 500 liter øl, tre helstegte (møg)svin og to pander paella i »Villabacco-størrelse« foruden en logo-kage og otte delfin-kager på tilsammen ca. tre kvadratmeter.

Torben Nielsen

Kasper Egelund

Kasper Egelund

Humanistisk underholdning i Ridehusets to sale - til venstre er Peter Sloth Madsen i gang med at sprede aftenhygge med »Trigorin fortæller Chechov«, og øverst er Astrid Guldhammer ved at gennemrejse Odyseen på 45 minutter. Otto Steen Due læste op af sin oversættelse af samme, og Kirsten Thonsgaard fortalte om teatrets magiske kraft under overskriften »Deus ex machina«.

slam

Idrætsdag 11. september: Humanister i front

Det Humanistiske Fakultetssekretariat havde udfordret de øvrige fakultetssekretariater til kamp på universitetets idræts- og fødselsdag, og troppede derfor op i ens telefontnøgle-orange t-shirts med sloganet »humanister i front« på ryggen.

Øverst sørger to fronthanister med vanlig diskretion for ikke at vende ryggen til rektor (midtfor, med megafon), til venstre er prodekan Peter Bugge (tv.), sekretariatschef Ole Jensen (mf.) og områdeleder Gert Jørgensen (th.) ved at varme op til campus-stafetten. Holdet viste ryg til bl.a. kombattanterne fra Sundhedsvidenskaberne og blev en flot nr. 16 med tiden 35:19 for de knap ni kilometer.

Falsk beskedenhed forbyder Deres Udsendte at fortælle hvordan fronthanisterne triumferede i dagens nok mest spektakulære idrætsgren, Kajkagekastningen, og dermed tog den samlede fakultetssejr med hjem.

slam

Dobbeltjubilæum på Etnografi

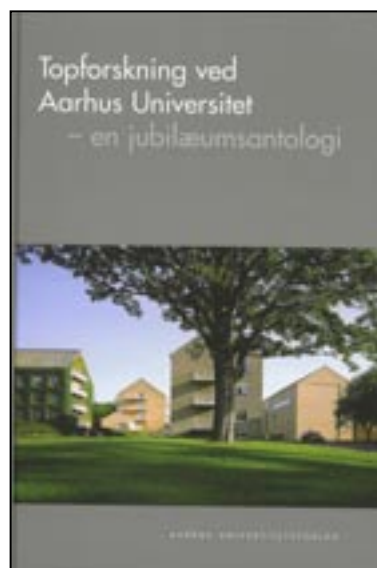
Afdeling for Etnografi og Socialantropologi og Etnografisk Studiesamling fejrede 5. september 2003 hhv. 40 og 50 års jubilæum. Dagen blev markeret med foredrag, en miniudstilling og reception på Moesgård.

Klaus Ferdinand, som senest stod bag Afghanistan-udstillingen, er her fotograferet foran en af miniudstillingens plancher.

Moesgård

Humanistiske bøger

Topforskning

Andre Wang Hansen m.fl. (red.): Topforskning ved Aarhus Universitet – en jubilæumsantologi

Universitetet udgiver tre bøger i anledning af sin fødselsdag; en om forskningen, en om bygningerne og en om institutionen. *Topforskning* har 18 bidrag der dækker alle fem fakulteter gennem de seneste 25 år og emnemæssigt strækker sig fra lingvistik over miljøret til kirale molekyler.

De tre humanistiske bidrag handler om strejtot i den århusianske lingvistik, om Justus Hartnack og den analytiske filosofi og om Moesgårdfagene. Artiklerne er skrevet af Per Aage Brandt, Hans Fink og Uffe Juul Jensen og Henrik Thrane.

Universitetets nobelpristager, Jens Chr. Skou, har bidraget med et kapitel om biomembranforskningen ved Aarhus Universitet.

Andre Wang Hansen, Helge Kragh, Palle Lykke, Jens Chr. Manniche og Svend Larsen (red.): *Topforskning ved Aarhus Universitet – en jubilæumsantologi*. Acta Jutlandica 78: 1; serie U 11. Aarhus Universitetsforlag. 454 sider, ill. 298 kr. Udgivet 11. september 2003.

slam

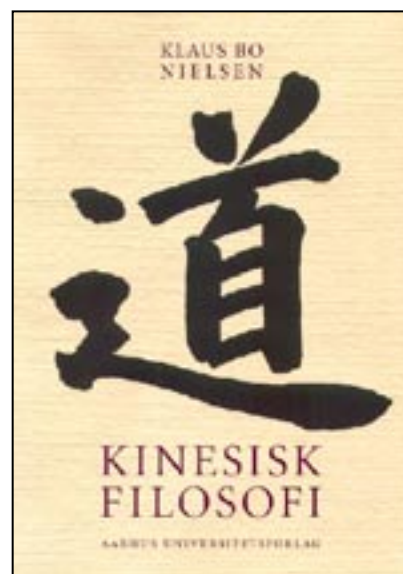
Omtaler af bøger og tidsskrifter er skrevet af David Graff hvor der ikke er angivet anden signatur eller navn.

Er det kunst!?

Lars Fr. H. Svendsen: Kunst. En begrebsafvikling

Den norske filosof Lars Fr. H. Svendsen, der tidligere har taget opsigtsvækkende livtag med både kedsomhed og ondskab, er denne gang nået til kunsten. Eller bare kunst – uden bestemt endelse. Ifølge Lars Fr. H. Svendsen er »den Store Kunst« nemlig afgået ved døden, og det er ikke så galt, synes han at mene, for det har givet rum til en hel masse uoverskuelig og mangfoldig »lille« kunst. Parallelt med kunstens udvikling har begrebet om kunst udviklet sig i retningen af afvikling. Begrebet giver i dag fx ikke grund for traditionelle – og traditionelt angrebne – skel mellem liv og kunst eller mellem autentiske værker og tilfældigheder. Dermed synes eksempler med kunstværker der viser sig at være begået af småbørn med hang til fingermaling at føre til uafgørlige diskussioner: Hvis ikke kunstbegrebet kan retfærdiggøre at stor viden og evne er en forudsætning for autentisk kunst, hvordan så ekskludere podernes værker fra formningstimerne? Diskussionen var oppe at vende i foråret da en tre-årigs kruseduller endte på en censureret udstilling her i byen. Lars Fr. H. Svendsen gør i *Kunst. En begrebsafvikling* rede for hovedtrækkene i det tyvende århundredes kunst, kunstbegrebets ud- eller afvikling og antyder at man måske lige så godt kan spørge til det enkelte værk – hvem det så end er begået af og under hvilke betingelser – som til Kunsten i sig selv. 194 sider. 249 kr. Klim. Maj 2003.

Den dybe tallerken er kinesisk

Klaus Bro Nielsen: Kinesisk filosofi

Filosofiens dybe tallerken er ikke opfundet af begavede europæere eller amerikanere inden for de seneste to-tre hundrede år selv om de fleste filosofihistoriske opslagsværker synes at antyde det. Faktisk har filosofisk tænkning været på programmet i flere årtusinder langt fra vestlige breddegrader. Det vidner denne udgivelse fra Aarhus Universitetsforlag om: Klaus Bro Nielsen, der er cand.mag. i kinesisk og religionsvidenskab, sætter her den kinesiske filosofis største blomstringsperiode under luppen. Og perioden ligger helt tilbage i tiden før vor tidsregning, nærmere bestemt fra 550-200 f.v.t. Den kinesiske filosofi var på denne tid mangeartet og rummer retninger som kongfuzianisme, daoisme, moisme og legalisme. Alle retningerne inklusive konkrete filosoffer og temaer omtales i bogen. Selv om de færreste idéhistoriske værker seriøst tager højde for den kinesiske filosofis landvindinger, så er tendensen dog ved at vende. Fx er der i de senere år særligt i USA kommet fokus på den kinesiske filosofis relevans for både nyere og ældre europæisk filosofi. Klaus Bro Nielsens udgivelse bidrager yderligere til denne tendens.

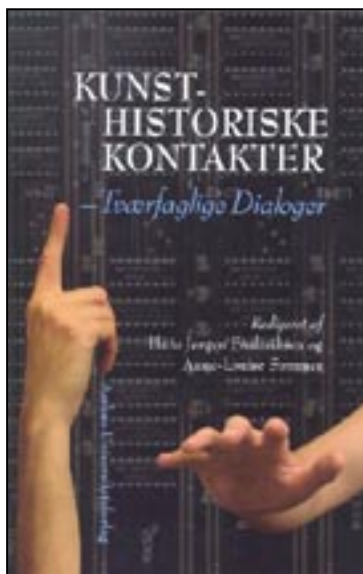
368 sider. 298 kr. Aarhus Universitetsforlag. Juni 2003.

Må man dræbe for fred?

Oskar Borgman Hansen: *Den enkelte. Staten og den internationale retsorden*

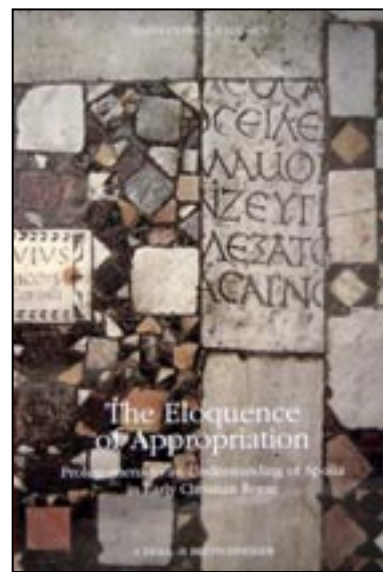
Det siges ofte at en streng juridisk betragtning i internationale anliggender må vige for hensynet til menneskerettighederne, fx ved en militær aktion af den slags der kaldes humanitær intervention. FN-pagten siger imidlertid at alle har ret til livet, og der åbnes ikke rum for undtagelser. Efter denne opfattelse af menneskerettighederne må enhver militæraktion være utilladelig. Ved sådanne betragtninger kommer man ind i et virvar af problemer som det kan synes umuligt at undgå, men som dog sjældent behandles sammenhængende. I denne bog gør Oskar Borgmann Hansen forsøget på at udrede dem. Vejen dertil er blandt andet en revurdering af vores forhold til menneskerettighederne. Fx må vi holde op med at sige at alle er født lige, for alene flertallets holdning til det arvelige monarki viser at vi ikke mener det. Det er med udgangspunkt i uklarheder af denne art i vores tænkning om sociale spørgsmål at Oskar Borgmann Hansen i *Den enkelte. Staten og den internationale retsorden* søger nærmere klarhed. Et delmål er at bringe os det almenmenneskelige nærmere. 151 sider. 195 kr. C.A. Reitzels Forlag. Juli 2003

Faglig udveksling på Kunstshistorie

Hans Jørgen Frederiksen og Anne-Louise Sommer (red.): *Kunsthistoriske kontakter - Tværfaglige Dialoger*

Det er 50 år siden at Kunsthistorie blev oprettet som institut, og i den anledning har man besluttet at sende antologien *Kunsthistoriske kontakter - Tværfaglige Dialoger* på gaden, uagtet at Kunsthistorie ikke længere er et institut, men en afdeling under Institut for Æstetiske Fag. Eller måske er det netop i lyset af den nye status som afdeling under et storinstitut at antologien kommer ud? For hvad er mere nærliggende end at gå i dialog med en række andre fag, i høj grad dem fra storinstituttets andre afdelinger, når ens eget fag står midt i en større selvransagelse? I mødet med de andre toner man selv klarere frem; det er i hvert fald en tese som skinner igennem i antologien. Bidragyderne er de ansatte på Kunsthistorie samt en tilsvarende mængde gæster – hver enkelt kunsthistoriker har inviteret en med- eller medspiller med en anden faglig baggrund til dialog. Resultatet er 12 møder der tjener to formål: Først og fremmest at behandle en række emner af kunsthistorisk interesse, fx byanalyse, plakater og fin de siècle-kunst, og dernæst at udkaste en profil af faget Kunsthistorie. Hvor går dets grænser og hvad er det kerneområder? Buddene på det er mange, men der hersker dog enighed om at Kunsthistories faglighed i hvert fald er uomgængeligt knyttet til tværfaglighed. Kunsthistorie har noget at give og få af dialogen. 284 sider, illustreret. 278 kr. Aarhus Universitetsforlag. August 2003

Genbrug i middelalderen

Maria Fabricius Hansen: *The Eloquence of Appropriation. Prolegomena to an Understanding of Spolia in Early Christian Rome (Analecta Romana Instituti Danici, Supplementum XXXIII)*

Romerske middelalderkirker er i vidt omfang bygget af genbrugsmaterialer, de såkaldte "spolier" (af det latinske spolia = krigsbytte). Særligt kirkernes søjler og kapitæler er ofte meget varierede i stil, forarbejdning, materialer og farver.

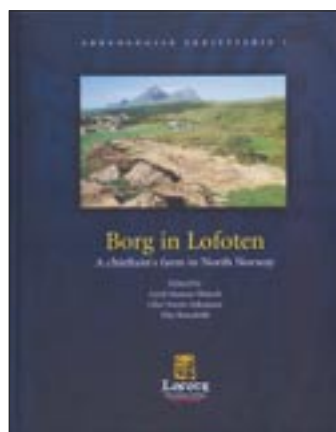
Bogen, der er rigt illustreret, beskriver og analyserer den varierede og farverige stil og diskuterer hvilke årsager og intentioner, der kan ligge bag den. For hvorfor vælge det sammensatte og forskelligartede frem for det ensartede, når man fx skal bygge en ny kirke?

Der kan næppe herske tvivl om, at genbruget af materialer var en bekvem og praktisk løsning i økonomiske og sociale krisetider i den senantikke og tidligt middelalderlige periode. Men i bogen argumenteres der for, at man dengang ligefrem foretrak mangfoldigheden frem for en klassisk enkelhed.

Genbrug af bygningsdele fra ældre bygninger til nye, kristne kirker kunne rumme en dimension af triumf over hedenskaben, men anvendelsen af spolier var tilsyneladende også udtryk for respekt for fortiden, som man på denne måde kunne tilegne sig og videreføre i de nye bygninger.

I sin redegørelse for sådanne betydningslag i arkitekturen inddrages teologi, retorik, litteratur m.m. i en bred, kultur- og mentalitetshistorisk analyse af fænomenet genbrugsarkitektur. 339 sider, ill., ca. 60. "L'Erma" di Bretschneider, Via Cassiodoro 19, 00193 Rom. E-post: lerma@lerma.i.

Maria Fabricius Hansen

Borg i Lofotoen

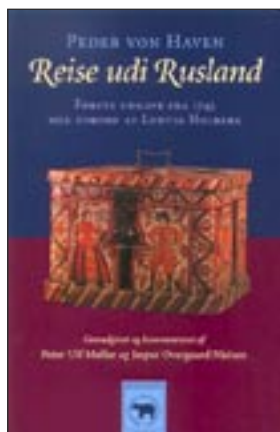
Gerd Stamsø Munch, Olav Sverre Johansen, Else Roesdahl (red.): Borg in Lofoten. A chieftain's farm in North Norway

På Vestvågøy i Lofoten, nord for Polarkredsen, blev der i 1980'erne udgravet en høvdingegårds hovedbygning fra yngre jernalder og vikingetid, med beboelse, hal, stald osv. I vikingetiden var bygningen 83 m lang – den længste vikingetidsbygning, som overhovedet kendes. Den var placeret højt og markant i landskabet, og blandt fundene var fem såkaldte guldgubber, småbitte religiøst-dynastiske amuletter, foruden fine drikkeglas og mange andre importsager fra bl.a. England, Vesteuropa, Danmark-Østersøområdet og Orienten. Høvdingene her, langt mod nord, fulgte tydeligvis de idealer for aristokratisk levevis, som også gjaldt i Sydsandinavien. For første gang fandt man også arkæologiske spor af, at der udførtes hedenske kulthandlinger i høvdingehaller – som man længe havde formodet ud fra skriftlige kilder. Den vældige bygning er rekonstrueret i fuld størrelse lige ved siden af udgravningsstedet. Den fungerer i dag som museum og har ca. 60.000 besøgende årligt samt en omsætning på 12 millioner N.kr. Resultaterne af udgravningen spiller således en central rolle for området turisme m.v.

Udgravningerne, der blev ledet af Tromsø Museum og Universitet, var et nordisk samarbejdsprojekt med deltagelse også fra Danmark, Sverige og Finland. Slutpublikationen, som nu foreligger, har 22 forfattere fra de samme lande samt England – de fleste deltog også i udgravningen. Fem forfattere samt den ene redaktør er fra Danmark – alle uddannet ved eller ansat på Aarhus Universitet: Karsten Kristiansen, Dorthe Kaldal Mikkelsen, Ulf Näsman, Else Roesdahl, Preben Meulengracht Sørensen. Udgivelsen af bogen blev den 2. august fejret ved en fin fest i høvdingens hal.

309 sider, mange tegninger og fotos, tildels i farve. 500 Nkr. Lofotr. Vikingmuseet på Borg & Tapir Academic Press, N-7005 Trondheim, E-mail: forlag@tapir.no

Else Roesdahl

Von Havens russiske rejse

Peder von Haven: Reise udi Rusland. Genudgivet og kommenteret af professor Peter Ulf Møller og cand.mag. Jesper Overgaard Nielsen

Alle ingredienserne til et storslået eventyr er til stede da den unge fynbo Peder von Haven i 1736 beslutter sig for at søge lykken i Ruslands nyanlagte hovedstad, Skt. Petersborg. Rusland er nemlig efter Peter den Stores sejr over svenskerne stedet hvor tingene sker og hvor en ung, initiativrig mand kan skabe sig et navn. Det er udgangspunktet for Peder von Havens selvbiografiske fortælling der her genudkommer i anledningen af 300-året for grundlæggelsen af Skt. Petersborg. Professor Peter Ulf Møller og cand.mag. Jesper Overgaard Nielsen fra Slavisk ved Aarhus Universitet står for udgivelsen som de også har kommenteret. I Rusland bliver Peder von Haven først ansat som sekretær og kapellan i den russiske flåde, en bestilling som fører ham til Sydrusland hvor tyrkerkrigen raser til lands og til vands. Senere bliver han huslærer i Moskva hos en russisk general. Da han vender hjem til Danmark opfordrer ingen ringere end Ludvig Holberg ham til at nedfælde sine oplevelser, og det gør han med det formål at give et nuanceret billede af russerne. De er ikke barbarer som det ellers siges, mener Peder von Haven. Alligevel vidner hans beretning om at ikke alle datidens russere var helt på omgangshøjde med moden i Paris. Han skriver: »Derfor maa man ikke forundre sig, om man midt i Petersborger Franske Herlighed Sommer-Dage møder en Russisk Madame, udstafferet paa det prægtigste i Damask og Galoner, men med bare Fødder, og Tøfler udi Hænderne.« Lidt barbari var der vist alligevel. 322 sider, illustreret. 298 kr. Aarhus Universitetsforlag. Maj 2003.

Modernitetens udtryk i Irland

Michael Böss og Eamon Maher (red.): Engaging Modernity. Readings of Irish Literature at the Turn of the Century.

Denne bog præsenterer vurderinger af Irlands vej ind i moderniteten og postmoderniteten; en rejse fra at være et religiøst, traditionsbundet og isoleret landbrugssamfund til at blive et sekulært, velstående og liberalt samfund, som baserer sig på højteknologisk produktion og eksport. Denne udvikling har medført både problemer og fordele, og formålet med denne bog er at registrere og evaluere de paradigmeskift, den har medført for irsk politik, kultur og litteratur. Bogen består af et udvalg af indlæg ved en konference på Aarhus Universitet, arrangeret af Michael Böss på vegne af Center for Irske Studier og den Europæiske Sammenslutning af Foreninger og Centre for Irske Studier (EFACIS).

234 sider. Dublin: Veritas.

Michael Böss

Lille land med en stor historie

Michael Böss: Irland efter hungersnøden. Visioner og virkelighed.

Al den stund, vi stadig lever i nationalstaternes tidsalder, er der træk ved Irlands historie, som mange europæere, ja, ikke mindst vi danskere – som en lille nation med en stor nabo – umiddelbart kan identificere os med. Derfor er Irlands historie blevet en af de "store fortællinger" i verdenshistorien. I virkeligheden er denne historie dog langt mere kompliceret, end traditionen – og irlenerne selv – har gjort den til. Denne boghandler om Irlands historie fra 1800-tallet til i dag. Der er tale om en fremstilling, der reviderer, nuancerer og diskuterer den måde hvorpå landets historie tidligere blev fremstillet. Den hviler på en stor respekt for den måde, hvorpå den irske befolkning siden begyndelsen af 1970'erne har bevæget sig frem mod en stadig større erkendelse af, hvor kompliceret deres egen historie og identitet som folk er – uden dog dermed at have opgivet forestillingen om, at de udgør et folkeligt og kulturelt fællesskab. Bogen bliver indledt af et kapitel om identitetsspøgs-målet. Dernæst følger fire kapitler, der gengiver Irlands historie fra den Store Hungersnød i midten af 1800-tallet til Langfredagsaftalen i 1998. Bogens fokus er republikken Irland. Fremstillingens grundtekst er suppleret af dokumenter, statistikker og billeder. Der er lagt særlig vægt på de dramatiske to årtier op til Irlands selvstændighed i 1922, fordi forståelse af udviklingen i denne periode er af afgørende betydning for forståelsen af landets historie i resten af århundredet. Bogen er skrevet til brug i ungdoms- og voksenuddannelserne, men også er egnet som introduktion til Irlands nyere historie på bachelor-niveau.

111 sider. Gennemillustreret. 150 kr. Gads Forlag.

Michael Böss

Humanistiske tidsskrifter

At snakke med sig selv

Svend Erik Larsen: Når litteraturen snakker med sig selv: Metafiktion og litterær metode

Nogle gange kan man få en fornemmelse af at bogen man sidder og læser, mest af alt handler om sig selv. Om dens betingelser som skrift eller om dens aktive rolle i forholdet mellem virkelighed og fiktion. En sådan bog kalder man metafiktiv, og at dømme efter litteraturteorien i slutningen af det 20. århundrede er metafiktion særligt fremtrædende i den postmoderne litteratur fra 1960'erne og frem. Det er imidlertid ikke tilfældet, hævder professor på Litteraturhistorie, Svend Erik Larsen, i dette arbejdsblad. Han mener ikke, at metafiktion skal opfattes som betegnelse for en afgrænset gruppe værker eller en periode, men i stedet som et metodisk begreb der kan bruges til at forstå et tegnsystems selvreference. Og denne selvreference er ikke forbeholdt bestemte tegnsystemer, fx grupperet i afgrænsede grupper af værker eller perioder, men gælder for alle tegnsystemer, hævder han. Derfor kan man ikke skelne mellem metafiktiv litteratur og ikke-metafiktiv litteratur, eller sågar mellem metafiktive tegn og ikke-metafiktive tegn i al almindelighed. I stedet må man karakterisere forskellige typer af metafiktivitet. Tegn henviser nemlig til sig selv på flere måder. *Arbejdsblad fra Litteraturhistorie 38-03. www.litteraturhistorie.au.dk*

Tro det eller lad være: Verden findes

Ole Høiris: Den empiriske antropologis oprindelse

Hvis en løgn gentages ofte nok, får den på et tidspunkt status af sandhed. Denne velkendte indsigt gælder også inden for antropologien, viser Ole Høiris i dette arbejdsblad fra Center for Kulturforskning. For antropologien som videnskab er »den sande løgn« imidlertid et stort problem – i videnskab skal sandheden jo gerne nås. Det konkrete problem for antropologien er, med Høiris' formulering, at »en insisteren på ikke-eksistensen af en empirisk og observerbar realitet, når der er tilstrækkelig autoritet bag, gør det yderst vanskeligt at få denne realitet anerkendt som en sand erkendelse«. Midlet til at imødegå sådan virkelighedsfornægtelse er *empirisk antropologi*. Et eksempel på den empiriske antropologis anvendelse over for virkelighedsfornægtelse finder man i den spanske middelaldermunk Joseph de Acostas studier fra Syd- og Mellemamerika. Her gør Acosta et stort nummer ud af at forsvare at man kan passere ækvator samt at der lever mennesker på den anden side. I dag forekommer udsagnet ukontroversielt, men Acosta var oppe imod en stærk kristen tradition der hævdede at ækvator var et brændende bælte som ikke kunne passeres. Med empiriske argumenter måtte Acosta gendrive kirkens virkelighedsfornægtende ortodoksi. 44 sider. Arbejdsblad nr. 118 fra Center for Kulturforskning. April 2003

Novellens og meningens død

Augias nr. 62 og 63

Med Goethe døde novellen. Det er i hvert fald tesen i Jakob Reinholds speciale der er trykt i *Augias nr. 62*. Dødsårsagen er Goethes moral, hævder Jakob Reinhold, for ifølge den internationale novelles program må novellen altid søge det nye, og moral er aldrig ny. Moral er bagstræberisk. I *Augias nr. 63* er der også stor, tysk litteratur på programmet, nemlig Bertolt Brecht. Reinhold Grimm skriver om Brechts betydning for et digt af Volker Braun, mens Erich Unglaub forholder sig til Brechts udfordrende barndomsambiente. Derudover finder man i *Augias nr. 63* dr.phil. Karsten Hvidtfelt Nielsens ind-

ledningsforelæsning fra sit nylige forsvar af disputatsen *Interpreting Spinoza's Arguments: Toward a Formal Theory of Consistent Language Scepticism*. I sin indledningsforelæsning gør Karsten Hvidtfelt Nielsen rede for moderne meningsteori, og han konkluderer at der her er grundlag for en afgjort holdbar teori om sproglige meningers uafgørlighed. Brecht overlever, mens novellens og meningens skæbne synes krank.

August 2003. *Augias nr. 62 og 63* (begge 38 sider) kan rekvireres gratis på Germanisk.

ΑΓΟΡΑ nr. 1, 2003. Fagblad for Klassisk Arkæologi og Klassisk Filologi

ΑΓΟΡΑ vidner om at såvel bladet selv som fagene Klassisk Arkæologi og Klassisk Filologi er under forandring: På Klassisk Arkæologi og Klassisk Filologi diskuterer man fagenes berettigelse og identitet. Det er nødvendigt, anfører redaktørerne, »i en verden, der tilsyneladende er os imod«. Diskussionen fører muligvis til forandringer af fagene og med sikkerhed til forandring af bladet. For diskussionen gør sit til at bladet nu har mere materiale at trykke end nogensinde før. Og som om det ikke var nok, er der også grøde på redaktionen: Layout og udgivelsesfrekvens er under forandring. I dette årets første nummer, som er lyseblåt med et kort over Sortehavet trykt på forsiden, kan man ud over identitetsdiskussionen stifte bekendtskab med Danmarks Grundforskningsfonds Center for Sortehavsstudier, Aarhus Universitet. Centeret hører under Klassisk Arkæologi og samarbejder i dag direkte med forskere fra Skt. Petersborg. 46 sider. *Klassisk Filologi*, AU. 2003.

Den digitale dobbeltgænger

Falk Heinrich: Computeren som dramatisk dobbeltgænger - om den sceniske anvendelse af digital teknologi

Inkorporeringen af digital teknologi og dens æstetik i teaterscenens udtryks-potentiale kan have to sider. Den første mulighed er en tilpasning af den digitale æstetik til allerede eksisterende teatraler former og konventioner, den anden mulighed er, at teatraler former og konventioner bliver sat på spil af den digitale æstetik. Ved hjælp af fire eksempler undersøger Falk Heinrich krydsfeltet mellem en mekanisk og en såkaldt menneskelig, transcendent sceneæstetik, hvor det mekaniske ikke er forbeholdt computeren og det transcendent ikke mennesket. *Computeren som dramatisk dobbeltgænger* er udkommet som nr. 49 i skriftserien *aktuelle teaterproblemer* som udgives af Afdelingen for Dramaturgi.

126 sider. Kan rekvireres på Afdelingen for Dramaturgi mod fremsendelse af frimærker til dækningen af porto (12 Kr.) så længe lager haves. Fremsendes gratis med intern post.

(Fra Dramaturgi)

(pré)publications nr. 189, marts 2003

I 2002 blev de to institutter for Romansk Filologi og Oldtids- og Middelalderstudier lagt sammen til et institut, og sammenlægning har umiddelbart vist sig frugtbar. Mødet mellem de to har nemlig udmøntet sig i dette tykke nummer af *(pré)publications* hvor forskere fra begge sider skyder sig ind på hinanden og et fælles emne, *Carpe Diem*. Derved giver nummeret en indføring under et, samlende emne i det nye instituts metodiske spændvidde. Det samlende emne gør selsagt at nummerets artikler ikke viser hvor dybt man kan nå, men blot antyder og animerer. Og der er spændende og varierede sager på programmet: *Carpe Diem* undersøges både som filosofisk motiv, hos Horats og Kierkegaard, og som litterært motiv, hos fx Góngora. Derudover er der kulturhistoriske, semantiske og religiøse behandlinger af emnet. Med redaktørernes ord »føres læseren ind i et univers af kvinder og roser, i et litterært univers præget af velkendte billeder og faste digtformer som sonetten.«, og det loves at artiklerne til sammen vil åbne nye overvejelser over det velkendte fænomen. Som det skete på åbningsseminaret for det nye, sammenlagte institut i 2002 hvorfra artiklerne udspringer.

82 sider. *Institut for Romansk Filologi og Oldtids- og Middelalderstudier*. 2003.

Den teatraler virkelighed som kathartisk effekt

Jens Christian Lauenstein Led: Konkretismens Katharsis

At sætte mere eller mindre ubearbejdet virkelighed på og i scene er en teateræstetisk strategi, som har været anvendt flittigt op gennem det tyvende århundrede, og som også har kunnet iagttages i en række værker fra 1990'erne. Strategien kan betegnes som *konkretisme*. Aristoteles' term for tragediens virkning, *katharsis*, har siden renæssancen været diskuteret og analyseret grundigt, og Jens Christian Lauenstein Led kobler de to fænomener, idet han undersøger konkretismens kathartiske potentialer. Undersøgelsen foretages i tre dele: 1) Katharsisbegrebet og dets receptioner undersøges i form af læsninger af Aristoteles, Lessing og Bernays. 2) Konkretismen undersøges fra

CfK NYT 43, Maj 2003

Med dette nummer af *CfK NYT* sættes der punktum for en epoke: Center for Kulturforskning ophører med at eksistere i den velkendte form. Det er imidlertid ikke en dårlig nyhed, tværtimod. For årsagen til eksistensophøret er at CfK har fået vokseværk. Fra denne sommer har CfK ikke blot formelt en anden status, centeret har også fået nye opgaver og øgede midler til et langt højere aktivitetsniveau. En af de nye opgaver centeret får mulighed for at påtage sig, er at stå for den praktiske del af forskellige institutters seminarer og konferencer. Derudover skal CfK være koordinator for den forskning som renæssanceåret 2006 (omtalt i forrige *HUMavis*) bringer med sig. For *CfK NYT* betyder de nye tider et større ansvarsområde. Fremover vil *CfK NYT* ikke kun bringe nyheder fra Center for Kulturforskning, men fra hele fakultetet. Indtil videre rinder nyhedsstrømmen dog fra centerets egen, mindre kilde. I dette nummer, der udkom i maj, fortælles der om konferencen *Policies of Memory: Approaches to Communist and other Legacies in Central Europe and the Balkans after 1989* og *Nordisk Kunsthistorisk kongres*. Begge er arrangeret af CfK og er løbet af stablen hen over sommeren. Derudover noterer man sig udskiftning i centerets bemanding, og endelig bringer *CfK NYT* et bidrag til debatten om gymnasierne og forholdet mellem elever og lærere. Og næste gang *CfK NYT* kommer på gaden, er det på bedre betingelser. Tillykke med det!

CfK NYT. 42 sider. Maj 2003.

dens udspring i den historiske avantgarde frem til i dag, og strategien diskuteres i forhold til en række æstetikteoretiske iagttagelser af strategien. 3) Danseteaterforestillingen *Iets op bach* (1997) læses som et eksempel på, hvorledes den konkrete, teatraler situation kan udnyttes til at skabe kraftfulde, kathartiske effekter.

"Konkretismens Katharsis" (123 sider) er udkommet som nummer 50 i serien *aktuelle teaterproblemer*, og kan rekvireres på Afdeling for Dramaturgi mod fremsendelse af frimærker til dækning af porto (12 kr.) så længe lager haves. Fremsendes gratis med intern post.

(Fra Dramaturgi)

I brechen for barndommen

Karsten Tuft: Barndomsforståelse. Alder og tid, væren og udvikling

Mening, frihed, venskab, godhed og skønhed. Hvert af disse ord kan stå som overskrift for den tilværelsesmodus Karsten Tuft i dette arbejdsblad fra Center for Kulturforskning kalder barndom. Barndommen indskrænker sig ikke til et bestemt stræk i livet, fx fra man er nul år til man er femten, men skal i stedet forstås som en generel måde at være i verden på. Måden er bare særligt tydelig hos børn. Grundtonen i barndommen er ifølge Karsten Tuft legen. I legen dominerer den blinde tillid og den manglende evne, vilje eller relevans for at gennemskue legens regler. Legen er altid ny og opfyldt af en række grundlæggende værdier som man imidlertid ifølge legens natur ikke ser og værdsætter mens man leger. Man er *væk* i legen. Men legens væsen oftere og oftere støder mod en overordnet samfundsinteresse, nemlig effektiviteten. For at fremme effektiviteten forsøger magtapparatet at institutionalisere og skemalægge individernes liv med det resultat at legen mistes – og for alvor bliver eksklusiv for de yngste. Men også for de yngste truer magtens greb: Det er fx individuelle læringsplaner i børnehaver og skolens første klasser udtryk for. Ifølge Karsten Tuft er det imidlertid alt om at gøre at fastholde legen som grundmodus. Konkret mener han fx at man må tilrettelægge pædagoguddannelsen efter forståelsen af legen som mening, frihed, venskab, godhed og skønhed.

47 sider. Maj 2003. Center for Kulturforskning.

Kønnet – kulturens varme kartoffel

PASSEPARTOUT nr. 21: Køn & identitet

God kunst kan kendes på at emme at spørgsmål, og ikke sjældent angår spørgsmålene identitet – beskuerens, kunstnerens eller begges. Op igennem 90'erne blev der i meget kunst stillet spørgsmål til alle identitetens facetter, lige fra kulturelle, nationale og globale tilhørsforhold, over race og religion og til etnicitet. Et identitetstræk har dog tilsyneladende længere teoretisk og kunstnerisk holdbarhed end de andre, nemlig kønnet – temaet for dette nummer af det kunsthistoriske tidsskrift *Passepartout*. I 70'erne blevet kønnet kulturens varme kartoffel idet en lang række kvindelige akademikere grillede mændene på feminismens kogeplader. Det førte til en gennemgribende og kritisk analyse af den vestlige kultur som mandsforherligende og patriarkalsk. Kvinden var blevet reduceret til objekt for mandens lyst hvad man fx så udtrykt i kunsten. På den baggrund voksede feminismen til en egentlig teoridannelse, den afmattedes kort i 80'erne, men kom stærkt igen i 90'erne. I dag spiller feminismen en stor rolle på universiteter over hele den vestlige verden, ikke mindst i USA. Nu er det så tid til at Kunsthistorie giver sit besyv med, og det bliver gjort nuanceret med bidrag fra såvel kunstnere som teoretikere og med både anvendelse og kritik af feminismen. Nummeret indeholder fx artikler om begrebet hysteri der i 1890'erne sås som særligt kvindeligt, om »Frida Kahlo-effekten«, om 'det feminine' og om den kunst-, kultur- og kønspolitiske situation i 1980'ernes USA.

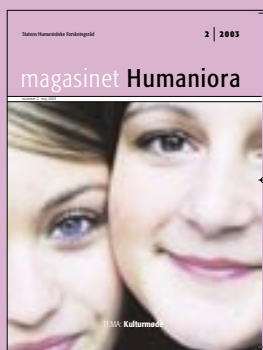
200 sider. 90 kr. Kunsthistorie, AU, juni 2003

LARM LARM LARM!

Vandfanget 8. årgang, nr. 2: Avantgarde

Kunst veksler tilsyneladende mellem to poler: esoterisk forfinelse og provokerende stunts, ikke mindst med det almindelige. De to følger gerne efter hinanden som aktion og reaktion. Den mest kendte reaktion på den esoteriske forfinelse var den historiske avantgarde, herhjemme noget blodfattig om end med højdepunkter som Emil Bønnelyckes digteriske pistolskud i Politikens Hus i 1919 og Rudolf Broby-Johansens pornografidømte digtsamling *Blod* fra 1922. De to højdepunkter har en komplementær sammenfiltrering af liv og kunst tilfælles: Digtet og pistolen, digtsamlingen og pornografidømmen. Siden den historiske avantgarde, der var noget mere konsekvent gennemført andre steder på kontinentet, har avantgarden sat en norm for kunst at forholde sig til. Avantgarden gjorde det nemlig tilsyneladende umuligt at sætte grænser: Wc-kummer, svinekroppe, Barbiedukker, gamle kærestebilleder – alt sammen er det kunst. Bare skriv under og sæt det på museum. Og avantgarden er stadig relevant: Forargelsen over blandede guldansk, udstoppe hundehvalpe eller badedyr over Reberbahn vidner om det. Det samme gør det tværfaglige forløb om Verdenslitteratur her på stedet hvor avantgarden på det nærmeste er bindemiddel. Avantgarden er heller ikke til at overse i dette nummer af *Vandfanget* hvor den er tema. Der er mange, rigtig gode artikler i om emnet. Derudover er der anmeldelser, digte og *crazy* humor.

66 sider. Gratis. Nordisk Sprog og Litteratur. Maj 2003

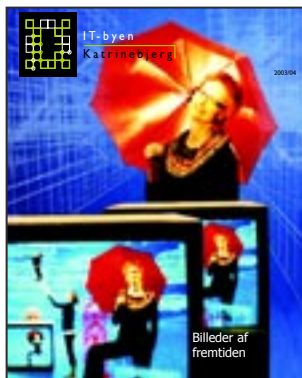
Sød musik opstår?

Magasinet Humaniora nr. 2, 2003: Kulturmøde

Der er trend i at tale om kulturmøder,

og det er der gode grunde til: Danmark, Europa og Verden er knap så faste størrelser hvad angår mikset af mennesker som tidligere, og det giver udfordringer – i Danmark, Europa og på verdensplan. Mens diskussionen på verdensplan oftere handler om sammenstød end møder mellem kulturer, så viser *magasinet Humaniora* at der er god fornuft i at tale om møder i Danmark. Dermed ikke sagt at emnet er problemfrit. At det ikke er det, viser sig fx i artiklen om sprogstimulering i børnehaven. Stik mod forventning ser det nemlig ud til at sprogstimuleringen risikerer at fastholde uønskede sociale modsætninger. Og konflikten lurker også i artiklen der spørger om Nuuk er mere dansk end grønlandsk. I forholdet mellem Danmark og Grønland er der mere end en bismag af ufrugtbart kultursammenstød

– særligt for den grønlandske befolkning. Andre kulturmøder der kan rumme konfliktstof, men så sandelig også det modsatte, foregår dagligt mellem unge med forskellige religiøse baggrunde, fx i de danske skoler. Begrebet om kulturmødet diskuteres i nummeret også inden for en bredere ramme, fx som konstellationerne kultur-helbred og kultur-retspraksis. Overordnet set kredser nummeret begrebet om mødet ind – møder mellem mennesker og kulturer. Og som man siger: Mennesker mødes, og sød musik opstår. Måske, må man tilføje med *magasinet Humaniora* i hånden. 48 sider. 150 kr. Maj 2003. www.forsk.dk/shf/publ/tidsskr/shf-humaniora/index.html

Verden af i morgen

Nyhedsbrev fra IT-byen Katrinebjerg: Billeder af fremtiden

I nyhedsbrevet fra den vildtvoksende og dynamiske såkaldte it-by på Katrinebjerg kan man denne gang læse om verden af i morgen. Nogle ville tro at dette var science-fiction, men nej – det er skinbarlig virkelighed. Fx er der en artikel der kan fortælle at kroppens grænse ikke markerer en yderst grænse – modsat hvad de fleste vel er tilbøjelige til at tro. For kroppe og værktøj arbejder i forlængelse af hinanden og forstærkes af informations-teknologien. Eller hvad med artiklen om forskerne der udfordrer grænsen mellem fysisk og digital virkelighed? Eller trods alt mere jordnært artiklen om fremtidens sundhedsvæsen hvor IT vil kunne hjælpe til en bedre, hurtigere og mere effektiv behandling af patienterne? Endnu en frem-synet artikel præsenteres ligefrem med programmatisk, næsten profetisk stemmeføring: »Jeg vil have adgang til mine applikationer og mine data uanset tid og sted og uanset om jeg arbejder med DPA, en laptop, en mobil eller en videovæg.« Enkelte af artiklerne i det farverige og flot opsatte nyhedsbrev retter dog fokus fra fremtidens muligheder og mod nutidens. Fx diskuteres det om effektiv vidensdeling er lig med tvangsindlæggelse til at overhøre kollegernes telefonsamtaler, lige som det overvejes hvordan man får forskning og erhvervsliv til at arbejde sammen. Og meget, meget mere...

48 sider. April 2003

www.katrinebjerg.net

Fastholdt og forandret

PASSAGE nr. 45: Perioder

Nogle gange ved man at noget er slut i den helt store stil: 1989. 1945. 1918. Så-danne årstal står som urokkelige hjørner i historien eller som pæle gennem den forgangne. Og også andre gange kan man datere en afgørende forandring præcist: 1789. 1914. Årstal som disse emmer for eftertiden af den fremtid de førte med sig. Klare pejlemærker af denne art er imidlertid sjældne – som regel foregår forandringerne umærkeligt. Ikke med store brag, men med svage klynk eller små skridt af anonym fremfærd. Når forandringerne sådan lister sig frem, vil man i bagklogskabens lys ofte forsøge at forklare dem med overbegreber, fx begrebet *periode*. Men det er ikke nemt at blive klog på hvad man egentlig fanger med en periodeafgrænsning: Var et bestemt stræk af tid præget af en så overbevisende indre sammenhæng at strækket med rimelighed kan kaldes en periode, eller er periodiseringen snarere et udtryk for eftertidens behov for benævnelse og indsigt? Har overhovedet nogen tidsstræk nok indre sammenhæng til at udgøre naturlige perioder? Hvad med sammenhængene med den foregående og den efterfølgende periode? Er de ikke lige så vigtige? Det er spørgsmål som disse der behandles i dette nummer af litteraturtidsskriftet *PASSAGE*, naturligvis med primært fokus på litteraturens periodeinddelinger. Uanset de mulige indvendinger man kan komme med mod periodiseringer, slipper man dog ikke for at tilkende perioderne værdi. Med periodebegrebet kan man nemlig benævne et snit af fortiden som måske ellers ikke var til at skelne fra andre. Prisen er desværre tab af nuance. Periodebegrebet fastholder og risikerer at forandre.

93 sider. 90 kr. *Æstetiske Fag*, AU. Forår 2003

Er smerte acceptabelt?

Lise Hildebrandt-Eriksen: Musculoskeletal Complaints. An Ethnographic Study of Lay Knowledge

Det er ikke alene igennem private følelser at man identificerer smerte. Vores kendskab til smerter og ikke mindst vores måder at tackle dem på er nemlig ikke selvopfundne, men derimod bundne til offentlige procedurer. Disse procedurer kommer fx til udtryk i medier og i mødet med personale i sundhedssektoren, og vi takler smerterne forskelligt alt efter vores relationer til fx sundhedssektorens personale. Groft sagt er der forskel mellem på den ene side den ældre herre for hvem smerten signalerer afhængighed og svaghed og derfor er belagt med skam og på den anden side den unge, snakkesalige mand eller kvinde for hvem smerten udgør et interessant emne der endda har den positive sideeffekt at bringe en selv i fokus af andres bekymring. Eksemplerne illustrerer pointen i arbejdsrapporten fra Center for Kulturforskning, *Musculoskeletal Complaints. An Ethnographic Study of Lay Knowledge*. Heri finder Lise Hildebrandt-Eriksen gennem undersøgelse af tyve menneskers reaktionsmønstre frem til at vi er i stand til at opvise betragteligt opfindsomhed i forsøget på at skjule, forstærke, forhindre, fortolke eller formidle vore smerteoplevelser. Og årsagen til at vi gør os så stort besvær, er at smerteoplevelserne skal formuleres i et socialt rum der er behersket af moral, sociale spilleregler, skam, autoritet og så videre.

61 sider. *Arbejdsrapport fra Center for Kulturforskning*, AU. Juli 2003

Nyt fra Historie og Områdestudier

Institutavisen for Historie og Områdestudier 31.årgang, nr. 9

Institutavisen for Historie og Områdestudier udmærker sig ved en meget højfrekvent udgivelsespolitik: Avisen udkommer hver måned, dog med undtagelse af sommerferien. At avisen udkommer så ofte, sætter naturligvis sit præg: Det er ikke i så høj grad længere, dybdeborende artikler som man kender fra andre institut- og afdelingsudgivelser, der bydes på, men derimod notitser fra instituttets dagligdag. Således kan man i dette nummer fx læse om mulighed for praktik i den gamle by, søgning efter mentorer på Historie og nyt fra studievejledningen. En enkelt længere tekst er der blevet plads til, nemlig Peter Hansen-Damms *Kronen på værket – eller hvad? – historien om et speciale*. Derudover indeholder avisen en præsentation af instituttets fagudbud. 20 sider. *Historie og Områdestudier*. Juni 2003

Føderationen EU?

Henrik Mølgaard Frandsen: Føderalisme

Er EU en føderation eller er EU ved at blive det? Spørgsmålet dukker op igen og igen i de europæiske nationalstaters politiske diskussioner, og det er kildent fordi det vedrører staternes suverænitet – eller konkret for Danmark: Om beslutningerne skal tages på Christiansborg eller i Bruxelles. I maj måned 2000 begyndte diskussionerne at rase på ny da den tyske udenrigsminister Joschka Fischer gik ind i agitationen for udviklingen af et føderalt EU. I dette nummer af Jean Monnets Skriftserie giver Henrik Mølgaard Frandsen en kærdkommen redegørelse for debatten. Han definerer begrebet 'føderalisme', ridser dets historie op og vurderer om EU for øjeblikket må betragtes som en føderation. Desuden bliver EU's generelle udvikling belyst ud fra en politisk-institutionel tilgangsvinkel – dels for at undersøge om der skulle være en føderal tendens og dels for at påpege nogle problemer som unionen på længere sigt må konfrontere ud fra et føderalt perspektiv. Endelig giver Henrik Mølgaard Frandsen sit bud på om en føderal udvikling af EU bør betragtes som en trussel mod medlemsstaternes autonomi.

Jean Monnet Skriftserie nr. 5. 138 sider. 50 kr. Juni 2003.

Jean Monnet og EU

Newsletter no. 14, June 2003

Jean Monnet centret har i dén grad fingeren på pulsen med dette nyhedsbrev. Emnerne er nemlig arbejdet i EU-konventionen, den amerikanskledede koalitions krig mod Irak og de deraf følgende spændinger i EU og mellem USA på den ene side og en række EU-lande på den anden side. I forbindelse med EU-konventionens arbejde og i forlængelse af en pågående diskussion på centret omkring demokrati i EU bringes der i nummeret en længere artikel om Konventionens arbejde på udformningen af en forfatning for EU og sikring af en mere demokratisk Union. Samme emner blev behandlet under en høring i Dansk Forum for Europadebat i Aalborg. Nyhedsbrevet bringer en rapport derfra. Jean Monnet centret har også selv bidraget til diskussionen ved at være vært for en rundborde diskussion med deltagelse af internationale eksperter om det danske formandskab i anden halvdel af 2002. Nyhedsbrevet bringer et resumé på engelsk af deltagernes indlæg. Endvidere bringer nyhedsbrevet to artikler om dels handelsrelationernes rolle i konflikten omkring Irak mellem USA og især Frankrig og Tyskland og dels om den danske regerings udenrigspolitiske orientering i historisk perspektiv. Som vanligt er der også omtaler centrets andre aktiviteter. 53 sider. *Jean Monnet Centret, Historie, AU. Juni 2003*

Ulande, stamceller og stikprøvekontrol

Årsberetning 2002 fra Den Centrale Videnskabsetiske Komité

Den Centrale Videnskabsetiske Komité havde travlt sidste år, og fremtiden tyder ikke mindre stressende. Hovedopgaven i 2002 var – ud over det faste arbejde med at behandle aktuelle sager – arbejdet med revisionen af *Lov om et videnskabsetisk komitéssystem*. Loven trådte i kraft 1. juni 2003 og skal blandt andet sikre at EU's nye direktiv for god klinisk praksis implementeres i Danmark. I de kommende år tegner ikke mindst opgaven med at vurdere forsøg med stamceller til terapeutisk anvendelse spændende og kontroversiel. Den Centrale Videnskabsetiske Komité forberedte sig i det forgangne år på opgaven ved at få forelagt en redegørelse for stamcelleforskningen af professor dr.med. Jens Zimmer Rasmussen. Jens Zimmer Rasmussens præsentation er trykt i årsberetningen. Årsberetningen indeholder derudover en gennemgang af Den Centrale Videnskabsetiske Komités behandling af biomedicinske forsøg udført i ulande med støtte af danske forskningsmidler. I denne forbindelse diskuterer professor dr.med. Povl Riis »Videnskabsetikken i globaliseringens perspektiv«. Povl Riis modtog i 2002 den videnskabsetiske hæderspris. Endelig fortælles det at der fremover vil blive foretaget stikprøvekontrol for at sikre at videnskabelige forsøg gennemføres i overensstemmelse med den givne tilladelse. Hidtil har de involverede forskere selv kontrolleret deres arbejde. 88 sider. *Forskningsstyrelsen. Maj 2003.*

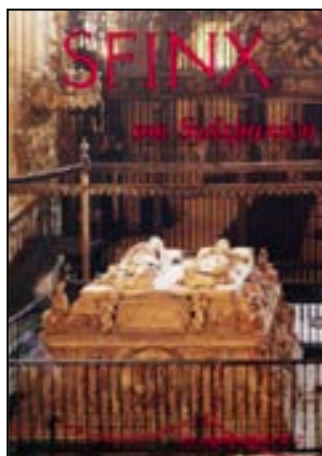

Norden som kundskabsregion

Årsberetning for Nordisk Forskeruddannelsesakademi (NorFA) 2002

Samarbejdet mellem forskere fra de forskellige nordiske lande, Baltikum og Rusland er i disse år i rivende udvikling, og det har ikke mindst Nordisk Forskeruddannelsesakademi (NorFA) æren for. NorFA er nedsat af Nordisk Ministerråd og byder på en bred vifte af aktiviteter: NorFA arrangerer og støtter fx forskeruddannelse og –netværk, gæsteforskerstillinger og uddeler mobilitetsstipendier. Og at dømme ud fra årsberetningen er NorFAs arbejde succesfuldt: Tydelige tegn er etableringen af 'Nordic Centres of Excellence',

det stigende antal forskerskoler og ikke mindst Nordisk Ministerråds beslutning om at lade udarbejde en hvidbog om udviklingen af Norden som en fælles kundskabsregion. På endnu højere plan undersøgte det danske formandskab for EU i andet halvår af 2002 muligheden for at etablere et europæisk forskningsråd. Dette er ikke mindst vigtigt i lyset af konkurrence fra USA hvad angår forskning og innovation. 20 sider. *Oslo 2003.*

Det tabte paradis

SFINX nr. 2, 2003: Om Sydspanien

Det sydlige Spanien var engang uhyre rigt – både på almindelig pragt, kultur og tolerance. Tolerancen viste sig bl.a. ved at kristne og muslimer i mange år levede i fred side om side under muslimsk herredømme. Nok værd at erindre i en tid hvor muslimer af og til uden videre opfattes som fanatiske selvmordsbombere. Den fredelige sameksistens ophørte først da de kristne med stor grusomhed erobrede Andalusien – eller al-Andalus som muslimerne kaldte det – i 1492 og med Den Hellige Inkvisition i spidsen forfulgte anderledes tænkende og troende. Kulturrigdommene kan man selv bevidne ved at besøge byer som Granada med perlen Alhambra og Córdoba, Europas første millionby efter Rom. Om alle facetter af dette rige område kan man læse i dette temanummer af *SFINX*. Nummerets artikler rækker helt bag ud i Andalusens historie til istidsjægeres hulemalerier, når over fönikernes, romernes og maurernes store, forskelligartede præg på området, og frem til kongeparret Ferdinand og Isabella, der fuldbyrkede den kristne erobring af Andalusien. Derudover er der fx artikler om Andalusens hjerteblod, sherryen, og om operaer med Andalusien som ramme. 68 sider, rigt illustreret i farver. 65 kr. i løssalg. Juni 2003.

Dramatiske forandringer

Afdeling for Dramaturgi: Årsberetning 2002

Dramaturgi kan som de andre tidligere institutter på Det Humanistiske Fakultet se tilbage på 2002 som et meget begivenhedsrigt år: Det var året hvor institutsammenlægningerne fandt sted, og man for de æstetiske fags vedkommende var igennem en lang og tilsyneladende hård forhandlingsproces omkring den fremtidige struktur. Janek Szatkowski, leder på Dramaturgi, beretter således om den besværlige proces frem mod det endelige kompromis ifølge hvilket de tidligere institutter opretholder en stor del af deres tidligere selvstændighed, nu blot som afdelinger under storinstituttet for Æstetiske Fag. Som leder for Institutet valgte man Niels Lehmann, lektor fra Dramaturgi, og med ham i front mener Janek Szatkowski at instituttet nok skal klare sig i fremtiden. En anden forandring som for alvor slog igennem i år 2002, var den voldsomme fokusering på evalueringer. På dramaturgi tolker man kravet om evalueringer af både undervisere og studerende som udtryk for tidens generelle mistillid til eksperter. Man frygter endda at evalueringerne, om end velmente, kan føre til absurditeter hvis ikke anvendelsen af dem overvejes grundigt. Derfor har man udnævnt netop evalueringer som tema for årsberetningen og inviteret to eksperter på området til at give deres bud på fornuftigt anvendelse af evalueringsredskabet. Årsberetningen indeholder desuden opgørelser over ansatte, gæsteforelæsninger og besøg, studentertal, beståede uddannelsesdele, årets specialer, publikationer, igangværende forskning, deltagelse i kongresser, kurser og udlandsophold, forelæsninger, foredrag, arbejde, konsulenthjælp og tillidshverv uden for instituttet, samt udefra kommende økonomisk støtte.

53 sider.

www.au.dk/dramaturgi

I erhvervslivet hedder det fusioner

PUMA: Historier om fusioner

Det drejer sig om sammenlægninger. Institutsammenlægninger. Dog ikke de århusianske som også har været diskuteret meget og længe, bl.a. her i organet, men om dem som Københavns Universitet i stil med Aarhus Universitet har gennemført. Og så handler det alligevel lidt om Aarhus Universitet. *PUMA* (PersonaleUdvikling og Metodeudvikling inden for Administration) på Københavns Universitet har været i Århus efter erfaringer. Her har de mødt HUMavisens redaktør og fuldmægtig ved Det Humanistiske Fakultetssekretariat, Svend Aage Mogenssen. Han har gode erfaringer af dele ud af – det lyser ud af interviewets titel: 'Bjerger kan flytte sig – hvis de bliver spurgt'. Nu er det imidlertid ikke kun Aarhus Universitets erfaringer man kan skele til. Der kunne også være inspirationen at finde i erhvervslivet til at »håndtere centrale dilemmaer og finde gode, brugbare løsninger for de implicerede ledere og medarbejdere«, som det hedder i forordet. Erhvervslivet er jo rigt på sammenlægninger eller fusioner som den slags kaldes der. Desværre er det svært at overføre erfaringer fra den private sektor til universiteterne fordi organisations- og kulturforskellene er store. Derfor er *PUMA* først og fremmest formidling af Københavns Universitets egne erfaringer.

90 sider. København 2003.

www.ku.dk/puma/Historier_om_fusioner.pdf

Værktøjer

Ridderen og Middelalderen

(pré)publications 191 - på nettet

Det seneste nummer af *(Pré)publications*, tidsskrift for de romanske fag ved Aarhus Universitet, handler om middelalderen og er samtidig det første som man skal man på nettet for at få fat i. *(Pré)publications* er nemlig overgået til elektronisk udgivelse.

En lang række fag beskæftiger sig med middelalderen. Ikke alene de mange forskellige tilgange, men også de meget forskellige opfattelser af perioden som det fører med sig, er en af de stærkeste forudsætninger for vores forsøg på at forstå dens fjerne virkelighed.

Den giver det seneste nummer af *(Pré)publications* mulighed for at komme et skridt nærmere.

På baggrund af et seminar afholdt i oktober 2002 af Center for Vikingetids- og Middelalderstudier samler tidsskriftet her ni artikler skrevet af forskere fra hele landet, der hver leverer deres fags bidrag til en dybere forståelse af det overordnede tema: Ridderen og middelalderen.

Stig Ramløv Frandsen

www.hum.au.dk/romansk/tidsskrift/

Andre elektroniske tidsskrifter fra Det Humanistiske Fakultet:

www.hum.au.dk/fak/forskning/tidsskrifter.htm

God kommunikation giver cool cash

Pernille S. Lemeé, Anne Katrine Lund og Helle Petersen (red.): De 12 bud – danske topledere om kommunikation

God kommunikation i virksomheder betyder ikke bare et flot nyhedsbrev eller en kalender med alle kunders og ansattes fødselsdage på intranettet. Det betyder meget mere; først og fremmest betyder det plusser på bundlinjen. Sådan lyder vidnesbyrdet fra de 12 topledere fra det danske erhvervsliv der interviewes i *De 12 bud*. Blandt lederne finder man flere med markant succes: Fx allestedsnærværende Flemming Østergaard fra Parken, Peter Straarup fra Danske Bank og Mads Jørgen Clausen fra Danfoss. Vigtigheden af god kommunikation kan fornemmes ud fra de opgaver kommunikationen stilles overfor: På arbejdspladsen skal den gode kommunikation forhindre at medarbejdere druknes i en lind strøm af information uden at føle at de får det egentlige at vide. Det har betydning for såvel trivsel som præstation. For kunderne betyder god kommunikation tryghed og føling med udviklingen. Men hvordan opnås den gode kommunikation? Ja, på det punkt er topledernes budskaber enkle og direkte: Det handler om nærvær, åbenhed og personlig stil. Og det lige fra den interne formidling på intranettet, ved kaffemaskinen og til den eksterne profilering og kundekontakt.

180 sider. 248 kr. Forlaget Samfundslitteratur. Juni 2003.
www.samfundslitteratur.dk

Fælles brand er hårdt arbejde

Lars Sandstrøm: Corporate Branding.

"Cheminova-koncernens brand har industriens rygte mod sig. Mange forbedringspotentialer på web og årsrapport" lyder den summariske dom over *Auriga Industries* i en undersøgelse fra 2002 som bogen "Corporate Branding – et værktøj til strategisk kommunikation" refererer til.

Forfatteren siger selv at der ingen magi er i "corporate branding", men at det er en strategisk ledelsesopgave, som kræver hårdt arbejde, motiverede medarbejdere og en forandringsparat kultur.

Bogen lægger vægt på at beskrive de gode og dårlige eksempler på branding, og på at levere værktøjer, der kan hjælpe en virksomhed med at holde processen på sporet og på løbende at måle effekter af branding-arbejdet.

Det er ikke nok med fælles brevpapir eller faste annoncer i avisen: Kunder, medarbejdere, investorer og stakeholders skal med, når firmaet vil have sit navn slået fast på en måde så det får en entydig aura – et brand.

Lars Sandstrøm: *Corporate Branding*. 220 sider. 285 kr. Samfundslitteratur. August 2003.
slam

www.kommunikationsforum.dk/artikler.asp?articleid=10901
www.samfundslitteratur.dk

Jens Christian Manniche

22.1.1942 - 30.7.2003

Den 30. juli 2003 døde Jens Chr. Manniche efter lang tids håbløs sygdom. Vi så ham sidste gang på instituttet den 27. juni, hvor han afsluttede en hård uge med censurering af en meget stor bunke skriftlige eksamensopgaver plus lidt mundtlig eksamen. Han var da stærkt legemligt besværet, men koncentrationen var som vanligt i top, og undertegnede oplevede for sidste gang at være mål for en af hans karakteristiske ironiske bemærkninger.

Jens Christian var født i Odense, hvor han boede til han tog klassisk-sproglig studentereksamen fra Odense Katedralskole. Det hørte vi dog næsten ikke om, heller ikke via hans udtale af det danske sprog. Han talte ikke meget om sig selv; heller ikke i de tre år, hvor han levede med en dødsdom hængende over hovedet i et forløb, hvor lægerne først erklærede, at ingen behandling var mulig, dernæst på et senere tidspunkt med fremgang behandle sygdommen med kemoterapi, indtil også dette måtte opgives.

Efter studentereksamen aftjente han sin værnepligt som 'slangetæmmer' (i Civilforsvaret), inden han begyndte sine studier her på stedet i historie og kristendoms-kundskab. Disse blev drevet med flid, dygtighed og seriøsitet til cand.mag.-graden var i hus i 1968. Allerede forinden, 1966-67, var han ansat som amanuensisvikar i midtaldershistorie, så det var ikke overraskende, at han i 1968 blev ansat permanent ved Historisk Institut som amanuensis og fra 1974 som lektor.

Hans ansættelsesområde blev dog den historiske metode, som i 70'erne og 80'erne var noget af et flagskib på instituttet med efterhånden fire ansatte, som alle bidrog stærkt til at knæsette det, som er blevet kaldt det funktionelle kildebegreb, og som i dag er enerådende i historieforskningen. Denne opfattelse af de historiske kilder kan i en vis forstand siges at være blevet til ud fra en kritisk sigtning af dansk historievidenskab. I forlængelse af og i forbindelse hermed blev det et vigtigt mål i disse år at besinde sig på traditionen med henblik på en overvejelse af, hvad der burde videreføres, og hvad der burde fornyes. Historiografien, historievidenskabens historie, kom i fokus som aldrig før eller siden. Dette blev da i særlig grad Jens Chr. Manniches felt. Herom skrev han en række artikler, og i 1981 udkom en stor bog om "Den radikale historikertradition. Studier i dansk historievidenskabets forudsætninger og normer"; en bog som under en anden tidsånd formentlig ville have indbragt ham doktorgraden, og som han givetvis anså for sit hovedværk. Efter at dødsdommen var fældet, gik han i gang med at revidere den til en 2. udgave, som blev lagt på instituttets hjemmeside, hvor den stadig befin-

der sig. Herudover skrev han om perioden forud for den, som bogen dækkede, perioden 1830-1880, i standardværket om dansk historieskrivning, S. Mørch (red.): [Gyldendals] Danmarkshistorie Bd. 10, 1992. En udløber af det historiografiske arbejde blev til en spændende bog om den første kvinde i Danmark, som erhvervede doktorgraden: "Damen der skød på doktoren. En bog om Anna Hude", 1993. Ved sin død var han uden tvivl den førende ekspert i dansk historievidenskabens historie.

Men han havde og fik mangfoldige interesser inden for faget. I studietiden var han i Indien på studieophold, hvilket gav ham inspiration til hans speciale og en siden fortsat beskæftigelse med Indiens historie. Dette førte til en række artikler, undervisningsmateriale til gymnasiet og en lang række indslag i Encyklopædien, hvortil kom et godt og frugtbart samarbejde med indiskfaget her på universitetet. Derudover dyrkede han sygdoms- og sundhedshistorie og anden socialhistorie i 1800-tallets Danmark som forskningsfelt. Og endelig førte flere ophold i Grønland som led i en udvekslingsaftale, kulminerende med et års vikaransættelse på Grønlands Universitet, til stor interesse for og kærlighed til Grønland. Også dette blev synligt på hans publikationsliste, og det på en måde, som viste hans aldrig svækkede åbenhed for nye metodiske impulser i historiefaget.

En udstrakt anmeldervirksomhed, især ved tidsskriftet *Nyt fra Historien*, sikrede ham en bred belæsthed på de mange (også andre) områder, som havde hans interesse.

Det var kun ret og rimeligt, at han undervejs i alt dette opnåede at blive erklæret professorkompetent ved ansøgning til en stilling, som han til alt held for instituttet ikke fik.

Jens Christian var imidlertid langt mere end den solide og dygtige forsker, som driver undervisning. Undervisning og formidling havde også hans store interesse. I en del år medvirkede han ved den hedengangne Universitetsradio, og i mange år redigerede han med entusiasme og velspidset pen vor "Institutavis". Hans undervisning var som alt, han gjorde, præget af høj kvalitet og særdeles værdsat af de studerende. Han interesserede sig meget for studerende, som han også satte pris på at omgås udenfor undervisningslokalerne til gensidig glæde. Han følte naturligvis et særligt ansvar for teori- og metodeundervisningen, og særligt indenfor sidstnævnte felt var det ham til hans død magtpåliggende at gøre sit til at holde et højt kvalitetsniveau, selvom og måske især fordi undervisningen gennem årene er blevet drevet af en bred og skiftende kreds af mere eller mindre engagerede lærere.

Størst betydning for instituttet fik han imidlertid nok som administrator/politiker. Efter i de yngre år at have været lidt sky og tilbageholdende, fik han sit gennembrud som studienævnsformand

1976-78, en post han atter varetog 1983-84, hvorefter han var det selvindlysende valg som institutbestyrer, da demokratiet for alvor slog igennem ved besættelsen af dette embede i 1986(-88). Desuden var han i en årrække instituttets repræsentant i fakultetsrådet. Senest var han også medlem af Universitetshistorisk Udvalg.

Også dette virke blev passet med flid, kreativitet og engagement. Han var god til at omgås de fleste, især de studerende, var særdeles vellidt og havde i disse år en rolig, lidet selvpromoverende og for det meste konsensusøgende stil, som bidrog væsentligt til, at meget konfliktstof ikke kom til at spille en større rolle, end godt var. Ingen har vist nogensinde mistænkt ham for at være mere optaget af sit eget bedste end af fællesskabets, og han havde i langt det meste et godt og sikkert blik for, hvad der tjente dette bedst.

Efter afgangens som institutbestyrer spillede han en rolle som en slags græm-nence, der var god at rådspørge og støtte sig til, ligesom han var det naturlige midtpunkt, når de administrative poster skulle fordeles, med både blik for arbejdsdeling og for at fællesskabets interesser blev varetaget bedst muligt.

Han fik et par relativt tidlige forvarsler om, hvor det kunne bære hen med hans helbred. Måske bidrog det til, at vi i de senere år af hans liv mærkede lidt mere til et temperament, der sommetider gjorde ham skuffet og vred, til tider lidt opfarende og mindre tålmodig. Det gik dog som regel hurtigt over, og hvis det førte til konflikter, var han parat til at finde løsninger. I de allersensene år var der naturligvis ting, som livet var for kort til at bruge tid på. Men ellers bar han sin skæbne med stoisk ro – i hvert fald udadtil. Det var ham magtpåliggende, at alt skulle fortsætte så normalt som overhovedet muligt så længe som muligt, inklusive de lune og let ironiske bemærkninger, som han var en stor ynder af. Derved kom vi også til at opleve at lære en imponerende stærk og stålset psyke at kende.

Vi må prøve at trøste os med, at vi på en arbejdsplads i bestandig fornyelse og udvikling har haft den store glæde i 35 år at have haft en person ansat, som var usædvanligt god på alle de områder, en universitetslærer forventes at kunne varetage. Få – om nogen – var bedre end han!

Det bliver nok vanskeligere at udfylde tomrummet efter Jens for hans hustru Lillian Manniche, deres datter og to børnebørn. Lad os ikke glemme dem!

Det siges sommetider, at de bedste dør først. I dette tilfælde passer det. Æret være Jens Christian Manniches minde!

Anders Bøgh
institutleder

Navne

Line Thomsen

Kontorelev, Det Humanistiske Fakultetssekretariat pr. 15. august 2003.

Min adgangsbillet hertil er en sproglig studentereksamen fra Marselisborg Gymnasium samt en 18-ugers HG fra Århus Købmandsskole, og som erhvervserfaring har jeg primært arbejdet hos Dansk Supermarked A/S. I min fritid træner jeg Ashihara karate på 8. år.

Ansættelser

Forhistorisk Arkæologi, Middelalderarkæologi, Etnografi og Socialantropologi

Mette Svart Kristiansen, lektor i middelalderarkæologi, ansat 1.8.2003

Jytte Ringtved, lektor, ansat 1.8.2003 - 31.7.2005

Susanne Højlund Pedersen, adjunkt, ansat 15.8.2003 - 14.8.2005

Historie og Områdestudier

Anemone Platz, lektor i japansk, ansat 1.9.2003

Jørgen Fink, lektor, ansat 1.8.2003 - 31.7.2008

Lisanne Wilken, Lektor, ansat 1.8.2003

Vibeke Henriksen, kontorfunktionær, ansat 1.6.2003

Informations- og Medievidenskab

Per Jessen, systemadministrator, ansat 1.6.2003

Klassisk Arkæologi

Jane Hjarl Petersen, ph.d.-studerende, 1.7.2003-30.6.2006, samfinansieret af Center for Sortehavsstudier og Dansk Arkæologisk Forskerskole

Nordisk

Kristin Ørjasæter, udenlandsk lektor i norsk, ansat 1.8.2003 - 31.7.2006

Romansk og Oldtids- og Middelalderforskning

Annemette Haubro, erhvervssproglig medarbejder, fastansat 1.8.2003

Æstetiske Fag

Amid Nasri, studielektor i kunsthistorie, forlænget 1.8.2003 - 31.7.2004

Søren Elgaard, studielektor i kunsthistorie, ansat 1.8.2003 - 31.7.2004

Mette Volf, studieadjunkt i kunsthistorie, ansat 1.8.2003 - 31.7.2004

Annette Gregersen, administrativ medarbejder/sekretær, ansat 1.8.2003

Lisbeth Knudsen, administrativ medarbejder/sekretær, ansat 1.8.2003

Hanne Roer, lektor, ansat 1.7.2003

Fratrædelser

Anne Nesser, lektor, Lingvistik, 31.8.2003

Carmen Maria Asunción Sola, udenlandsk lektor i spansk, Romansk og Oldtids- og Middelalderforskning, 31.7.2003

Mogens Wegener, lektor, Idéhistorie, fratræder 31.12. 2003

Birthe Kibsgaard Jakobsen, kontorfuldmægtig, Æstetiske Fag, fratrådt 31.7.2003

Seneste nyt på
www.hum.au.dk/nyheder

Kalender

September

Gæsteforelæsning

tirsdag, 30. september 2003 kl. 10:15–12:00

Popular Contention and Its Impact in the Chinese Countryside

Professor Kevin O'Brien, University of California, Berkeley

Arrangør: Østasiatisk Afdeling.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 467. Lokale: 130. Jens Chr. Skous Vej 7

Oktober

onsdag, 1. oktober 2003 kl. 13:00–16:00

Kan kvinder tænke innovativt? Vælt stereotypen om den mandlige iværksætter.

Vi sætter fokus på det at starte virksomhed som kvinde, og inviterer alle højtuddannede kvinder med en virksomhed i maven til denne spændende dag.

Deltagelse er gratis.

Mere på: www.cfe-aarhus.dk

Arrangør: Center for Entrepreneurship.

Sted: Center for Entrepreneurship

Finlandsgade 25

8200 Århus N (Katrinebjerg)

Forelæsning

onsdag, 1. oktober 2003 kl. 14:15–16:00

Bemaling af stensulptur i middelalderen

Flv. lektor ved Kunstakademiets

Konservatorskole Mag.art. Ulla Haastrup:

Middelalderarkæologis onsdagsseminarer

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 4200. Lokale:

Foredragssalen. Moesgård

Forelæsning

onsdag, 1. oktober 2003 kl. 14:15–

Synsopdragelser: Udfordringer til billedundervisningens traditionelle syn på synet

Helene Illeris

Æstetisk onsdagsseminar

Arrangør: Afdeling for Æstetik og Kultur

- Tværaestetiske Studier.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Kasernen. Lokale: 124.

Langelandsgade 139

Studentermenighedsgudstjeneste

onsdag, 1. oktober 2003 kl. 19:00–

Studentermenighedsgudstjeneste

Fader Nikita, præst for Den russisk-ortodokse Kirke i Danmark

Studentermenighedsgudstjeneste i samarbejde med Fader Nikita, præst for Den russisk-ortodokse Kirke i Danmark.

Efterfølgende foredrag om Den russisk-ortodokse Kirke v. Fader Nikita.

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Møllevangskirken.

Møllevangs Allé 49

Seminar

onsdag, 1. oktober 2003 kl. 09:00–15:00

InternetForskning og Samfundet. Seminardag på Center for Internetforskning

Internetforskning er mange steder ved at udskille sig som en selvstændig akademisk disciplin og har nået et stadie, hvor højtflyvende teorier og gisninger om internettets samfundsmæssige konsekvenser begynder at blive afløst af mere håndfaste konklusioner. Selv om internetforskere trækker på vidt forskellige teoretiske og metodiske traditioner, begynder man samtidigt at kunne skimte tilgange, der forekommer særligt frugtbare i studier af internettet og dets effekter.

Center for Internetforskning i Århus markerer sit treårs jubilæum med denne seminardag, hvor vi med udgangspunkt i internettet, forskningen og samfundet vil præsentere et bredt udsnit af centrets medlemmers arbejde.

Dagens bidrag er opdelt i tre tematiske blokke med to-tre præsentationer og efterfølgende diskussion. I alt vil der være oplæg ved otte af centrets medlemmer.

Program: 9.00 Velkomst. 9.15 INTERNET – 3 oplæg af 20 minutter og 30 minutters diskussion. 10.45 pause. 11.00 FORSKNING – 2 oplæg af 20 minutter og 30 minutters diskussion. 12.15 Frokost. 13.30 SAMFUNDET – 3 oplæg af 20 minutter og 30 minutters diskussion. 15.00 Afslutning.

Frokosten indtages på cafe i Storcenter

Nord, for deltagernes egen regning

Deltagelse er gratis. Evt. yderligere

oplysninger på jakob.linaa@ps.au.dk.

Forudgående tilmelding ikke nødvendig

Mere på: <http://cfi.imv.au.dk>

Arrangør: Center for Internetforskning, Århus.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 5344 (Benjaminbygningen).

Lokale: 122 - Store auditorium. IT-parken,

Åbogade 34

Odyseen på Kasernen

I de to sidste uger af oktober og den første uge af november vil der blive lejlighed til at høre en stor del af Otto Steen Dues højt berømmede oversættelse af Homers Odysse. Det vil ske i Dramaturgisk Afdelings Lille Sal, Langelandsgade 139, og oplæseren bliver ingen anden end oversætteren selv.

For arrangementet står Institut for Æstetiske fag, og det er muliggjort ved et sponsorat fra BG Bank.

Der vil tirsdag, onsdag og torsdag i de tre uger, altså 21., 22. og 23. og 28., 29. og 30. oktober og 4., 5. og 6. november fra kl. 16.30 hver dag blive oplæst en sang af Odysseen, begyndende med den 5. og sluttende med den 13., dvs. hele afsnittet fra Odysseus' afrejse fra nymfomanen Kalyptos ø til hans ankomst til hjemlandet Ithaka. Afsnittet indeholder hele Odysseus' egen beretning med alle de berømte skipperhistorier om blindingen af den kannibalske Kyklop Polyfemos, troldkvinden Kirke der forvandler Odysseus' mænd til svin, men som han mandigt be-sejrer, sejladsen mellem Skylla og Charybdis osv.

Forud for hver oplæsning afspilles en af de elektroakustiske kompositioner, som Statens Kunstfond bestilte til de oplæsninger af alle Odysseens sange, der fandt sted sidste efterår på Statens Museum for Kunst i København. Der bliver lejlighed til at høre musik af Fuzzy, Birgitte Alsted, Rasmus Lunding og Jakob Goetz.

Der er fri adgang, men i betragtning af at Otto Steen Dues sidste år i september fyldte aulaen med 300 mennesker fra byen og universitetet, er det formentlig klogt ikke at komme i sidste øjeblik for at sikre sig en af de 100 pladser i Lille Sal på Kasernen.

Forelæsning

onsdag, 1. oktober 2003 kl. 14:15–

Bemaling af stensulptur i middelalderen

Mag.art. Ulla Haastrup

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Moesgård Museum

Ph.d.-forsvar

fredag, 3. oktober 2003 kl. 13:00–15:00

Prostitutionen og Grundloven. Regulering af og debat om prostitution i Danmark i perioden ca. 1860-1906.

Merete Bøge Pedersen

Bedømmelsesudvalg: Professor

Gunhild Nissen, Institut for Historie

og Samfundsforhold, Roskilde

Universitetscenter, lektor Niels Finn

Christiansen, Institut for Nordisk Filologi,

Københavns Universitet, og lektor Erik

Strange Petersen, Institut for Historie

og Områdestudier, Aarhus Universitet

(formand)

Hovedvejleder: Professor Jens Engberg,

Institut for Historie og Områdestudier,

Aarhus Universitet.

Afhandlingen ligger til gennemsyn på Historisk Afdelings sekretariat, bygn. 411, lok. 152.

Arrangør: Historie.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 333. Lokale: 101.

Auditorium A1 på Statskundskab

Filmforevisning

lørdag, 4. oktober 2003 kl. –

Fredrik Barth – from Fieldwork to Theory

Den kendte norske etnograf Fredrik Barth

bliver i 2003 udnævnt til æresdoktor

ved Aarhus Universitet. Fredrik Barth

har udført feltarbejde blandt nomader

i Persien, pathaner (pakhtuner), i det

nordvestlige Pakistan, på Ny Guinea

og på Bali, og har haft stor indflydelse

på antropologien i Norde. Werner

Sperschneider tegner med filmen et

portræt af Fredrik Barths faglige karriere.

Instr.: Werner Sperschneider. Institut für

den wissenschaftlichen Film, Göttingen.

45 min. Engelsk tale.

Mere på: www.moesmus.dk

Sted: Moesgård Museum

Forelæsning

søndag, 5. oktober 2003 kl. 14:00–

Læsioner på moselig – retsmedicinske undersøgelser

Professor Markil Gregersen,

Retsmedicinsk Institut, Aarhus

Universitet

Markil Gregersen har deltaget i

retsmedicinske undersøgelser af flere

moselig, herunder Grauballemanden.

Undersøgelserne, der er baseret på

beskrivelse af liget, obduktion og

billeddiagnostiske undersøgelser som

røntgen og CT-scanninger, har til formål

at klarlægge, hvordan de læsioner,

man har fundet på liget, er opstået,

og derigennem nå frem til en mulig

dødsårsag.

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Moesgård Museum.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Moesgård Museum

Ph.d.-forsvar

mandag, 6. oktober 2003 kl. 14:15–16:15

Public Enemy or Vanguard of the Revolution? The Social Construction of the Chinese Liumang (Hooligan)

Mads Holst Jensen

Bedømmelsesudvalget består af:

Professor Michael Dutton, Department of

Political Science, University of Melbourne

Fil.Dr. Marina Svensson, Institutionen för

Östasiatiska Språk, Lunds Universitet

Lektor Søren Clausen, Østasiatisk

Afdeling, Aarhus Universitet

Hovedvejleder: Lektor Stig Thøgersen,

Østasiatisk Afdeling, Aarhus Universitet

Arrangør: Østasiatisk.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 441. Lokale: 112. Teologisk

Auditorium

Gæsteforelæsning

tirsdag, 7. oktober 2003 kl. 10:15–12:00

Policing the Political: A History of Socialist Policing in China

Professor Michael Dutton, Department of

Political Science, University of Melbourne

Undertitel: With the Chinese public

security forces as our 'tour guides' this

paper explores the question of political

excess and the costs attached to its cure.

Arrangør: Østasiatisk Afdeling, Institut

for Historie og Områdestudier.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 467. Lokale: 130. Jens Chr.

Skous Vej 7

Vinkler på Viden

Forelæsningsrække fra Danmarks Humanistiske Forskningscenter

2. oktober: Marina Vidas: Elizabeth of Bosnia and Saint Simeon's Shrine: Female Patronage, Heresy and the Power of Relics in Fourteenth-Century Dalmatia

23. oktober: Erik Svendsen: Om glæderne og sorgerne ved at analysere moderne kunst

30. oktober: Marie-Louise Svane: Oehlenschläger - en radikalt naiv romantiker

13. november: Hanne Kolind Poulsen: Troens tegn - Cranach, Holbein og Dürer i reformationens billedstrid

27. november: Helgard Mahrtdt: Hannah Arendt's Political Thinking in the Mirror of her Portraits

11. december: Peter Bakker: Pidgins: Fra Nordkap til Sydhavet

Forelæsningerne finder sted i Blixensalen, Den Sorte Diamant, KB, torsdage fra 16.00 til 17.30. Der er gratis adgang til forelæsningerne, men tilmelding til Danmarks Humanistiske Forskningscenter er nødvendig på 3532 3920 eller center@humanities.dk.

Møde
onsdag, 8. oktober 2003 kl. 19:00–
Åbent Hus
Åbent Hus
Åbent Hus med valg til menighedsrådet
Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studentermenighedens Hus. Rødkløvervej 3

Forelæsning
onsdag, 8. oktober 2003 kl. 19:00–
Æstetisk ledelse
Professor og dr.phil. Ole Thyssen,
Handelshøjskolen i Kbh
Til alle tider har mennesker været svage
over for æstetiske virkemidler, som ad
hemmelige veje fanger, fortryller og
fastholder opmærksomheden. Størrelse
og farve, form og rytme påvirker lysten til
at sige ja eller nej.
I moderne samfund er kunsten ren og
hensynsløs. Men den har måttet betale
en høj pris for sin frihed: den er blevet
irrelevant.
Modsætningen til ren kunst er ikke
snarere kunst, men anvendt kunst eller
brugskunst. Den skal ikke kun være
æstetisk tilfredsstillende, men desuden
opfylde økonomiske, politiske eller
religiøse hensyn.
I foredraget undersøges, hvordan
organisationer bruger æstetiske
virkemidler - og uundgåeligt gør det.
Arrangør: Filosofisk Forening.
Sted: Endnu ikke fastlagt (se kalenderen
online)

Gæsteforelæsning
onsdag, 8. oktober 2003 kl. 13:15–16:00
Putins mediepolitik
Gæsteprofessor Vibeke Sperling, Oslo
Universitet
Arrangør: Afdeling for Medievidenskab.
Sted: Bygning Benjamin. Lokale: 122.
Åbogade 34

Forelæsning
onsdag, 8. oktober 2003 kl. 14:15–
**Kirker, kristendom
og storbønder i Grønland**
Seniorforsker Jette Arneborg,
Nationalmuseet
Mere på: www.moesmus.dk
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Moesgård Museum

Møde
torsdag, 9. oktober 2003 kl. 14:00–15:30
Taizé-syng-sammen
Taizé-syng-sammen
Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studenternes Hus. Lokale:
124.

Forelæsning
fredag, 10. oktober 2003 kl. 14:00–16:00
**Kompleksitetsreduktion,
kommunikation og
organisationers overlevelse**
- en intern kommunikationsteori til
organisationen Ung På Linie.
Marlene Nybro Thomsen har afleveret
speciale med ovenstående titel i
dette semester. Foredraget er en
præsentation af specialet og “
delvist” processen. Der bliver mulighed
for at stille spørgsmål til
både det faglige og specialeprocessen som
sådan.
Arrangør: Informationsvidenskab.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Trøjborgkomplekset.
Lokale: 340. Niels Juels Gade 84, 8200
Århus N

lørdag, 11. oktober 2003 kl. 10:00–
Legionærer og gladiatorer
Lørdag og søndag 11.-12. oktober kl. 10-16
Midt i oktober invaderer fem romere fra
den 14. legion Moesgård med legionæren
Marcus Cassius i spidsen. Her slår de sig
ned i deres otte-mands-telt, der er en kopi
af de oprindelige legionærtelte. Deres
udstyr, hjelme med kulørte fjer, harnisker
i plade eller stålringe, sværd, spyd og
skjolde er tro kopier af det udstyr, som
de romerske soldater bar omkring Kristi
fødsel. Mere på: www.moesmus.dk
Arrangør: Moesgård Museum.
Sted: Moesgård Museum

Forelæsning
søndag, 12. oktober 2003 kl. 14:00–
**Illerup Ådal –
nøglen til jernalderen**
Museumsinspektør, dr.phil. Jørgen Ilkjær,
Moesgård Museum
Et halvt århundrede efter de første
udgravninger er der grund til at gøre
status over den langvarige indsats.
Udgravningerne sluttede i 1985, og
siden er der arbejdet intensivt med
bearbejdning og publikation. De
grundlæggende studier med afdækning
af en jernalderhærs opbygning og
rangorden er overstået. Gennem
arbejdet med de arkæologiske fund
fra mosen er det blevet mere og mere
klart, at studieobjektet i høj grad også er
romertidens Europa.
Mere på: www.moesmus.dk
Arrangør: Moesgård Museum.
Sted: Moesgård Museum

Forelæsning
onsdag, 15. oktober 2003 kl. 19:00–
**Fra den vide verden – en aften
med rejsefortællinger fra
menighedens arbejde**
Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studentermenighedens
Hus. Rødkløvervej 3

Æstetisk seminar

01.10.03 Synsopdragelser

22.10.03 Politics of Aesthetics

29.10.03 Narratology or Narratolo-
gies?

05.11.03 Routine Aesthetics

12.11.03 Mod en posthuman æstetik?

03.12.03 Kedelige billeder

10.12.03 Forskelsvendte forestillinger

*Se kalenderen under den relevante dato
for yderligere oplysninger*

tirsdag, 21. oktober 2003 kl. 16:30–
Odyseen
Otto Steen Due
Otto Steen Due læser op af sin
oversættelse af Homers Odysse. Fri
adgang, sponseret af BG Bank.
Arrangør: Æstetiske Fag.
Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen.
Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

Forelæsning
onsdag, 22. oktober 2003 kl. 14:15–16:00
**Etnologi og
middelalderarkæologi**
Professor emer. Bjarne Stoklund,
Københavns Universitet
Middelalderarkæologis onsdagsseminarer
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 4200. Lokale:
Foredragssalen. Moesgård

Forelæsning
onsdag, 22. oktober 2003 kl. 14:15–
**Politics of Aesthetics: Aesthetics
is not a Theory of Art**
Jacques Rancière
Æstetisk onsdagsseminar
Arrangør: Afdeling for Æstetik og Kultur
- Tvææstetiske Studier.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 584. Lokale: 124.
Langelandsgade 139

Salmegudstjeneste

onsdag, 22. oktober 2003 kl. 19:00–

Salmegudstjeneste med salmer fra den nye salmebog

Karen Neergaard Stubkjær prædiker

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Møllevangskirken.

Møllevangs Allé 49

International Day

onsdag, 22. oktober 2003 kl. 09:00–16:00

Where dreams take flight!

International Student Fair

USA, Tyskland, Australien, Canada, Japan, Spanien, Kina, Baltikum, England, New Zealand – You name it.....!

I løbet af International Day holdes oplæg om studieophold i udlandet koncentreret om de mest efterspurgte lande – USA, Canada, Australien, England, Tyskland og Frankrig.

Endvidere holdes oplæg om at tage en mastergrad i udlandet og på studieophold uden om de etablerede aftaler.

Oplæggene holdes i Konferencetret, Studenternes Hus, Mødelokale 1 og 11

På International Student Fair kan du møde både danske og udenlandske udvekslingsstuderende, der vil dele ud af deres erfaringer. Du kan også finde informationsmateriale fra universiteter i hele verden.

Kig forbi, få nye drømme og få svar på dine spørgsmål!

Se efter plakater og programmer i din kantine eller ved din studievejleder.

Mere på: www.au.dk/da/is/praktisk/intdage.htm Arrangør: Internationalt Sekretariat.

Sted: Lokale: Mødelokale 2.

Konferencetret, Studenternes Hus

Gæsteforelæsning

onsdag, 22. oktober 2003 kl. 13:15–16:00

Kommunikation i dansk udviklingsbistand

Bistandskonsulent Birgitte Markussen, Danida

Arrangør: Afdeling for Medievidenskab.

Sted: Bygning Benjamin. Lokale: 122.

Åbogade 34

onsdag, 22. oktober 2003 kl. 16:30–

Odysseen

Otto Steen Due

Otto Steen Due læser op af sin oversættelse af Homers Odysse. Fri adgang, sponseret af BG Bank.

Arrangør: Æstetiske Fag.

Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen.

Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

torsdag, 23. oktober 2003 kl. 16:30–

Odysseen

Otto Steen Due

Otto Steen Due læser op af sin oversættelse af Homers Odysse. Fri adgang, sponseret af BG Bank.

Arrangør: Æstetiske Fag.

Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen.

Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

Forelæsning

fredag, 24. oktober 2003 kl. 14:00–16:00

Medarbejderen i kærlighedens tegn

Niels Åkerstrøm, Copenhagen Business School

Oplægget handler om hvordan betingelserne for kommunikation i forholdet ansat/organisation har forandret sig i den offentlige sektor. Påstanden er, at der er sket en pædagogisering og intimisering af kommunikationen. Et nyt diskursivt regime er etableret forankret i nye teknologier som kompetencekontrakter og medarbejderudviklingssamtaler.

Arrangør: Informationsvidenskab.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Trøjborgkomplekset.

Lokale: 340. Niels Juels Gade 84, 8200

Århus N

lørdag, 25. oktober 2003 kl. 14:00–

Moesgård bag masken

I anledning af Aarhus Universitets

75-års jubilæum har fire museer

med tilknytning til universitetet

– Antikmuseet, Moesgård Museum,

Naturhistorisk Museum og Steno Museet

– i samarbejde med Folkeuniversitetet

tilrettelagt en "arrangementsrække", hvor deltagerne får mulighed for at komme bag om udstillingerne og høre og se, hvad der sker i de dele af museet, som normalt ikke er tilgængelige for publikum.

Yderligere oplysninger om

arrangementerne på de fire museer kan

fås ved henvendelse til Folkeuniversitetet, der også tager imod tilmeldinger

(nødvendigt) på tlf. 86 19 05 66.

Mere på: www.moesmus.dk

Sted: Moesgård Museum

Forelæsning

søndag, 26. oktober 2003 kl. 14:00–

Våbenofringer i Ejsbøl Mose

Museumsinspektør Hans Chr. H.

Andersen, Haderslev Museum

I Ejsbøl Mose ved Haderslev har man

fundet nogle af Danmarks største

våbenofringer. De seneste udgravninger

fra slutningen af 1990'erne har givet et

nyt billede af en våbenoffertradition,

som på ét og samme sted kan følges

fra Kristi fødsel frem til omkring 400

e.Kr. Våbenofferfundene i Ejsbøl har

en spændende historie at fortælle

om jernalderens samfundsforhold.

Gudedyrkelse, slagne fjender,

våbenkontrol, nedrustning og politiske

alliancer er blot nogle af stikordene.

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Moesgård Museum.

Sted: Moesgård Museum

Indlæg til kalenderen på mail, tak

Kalenderen vokser og vokser, hvorfor vi bliver nødt til at bede om at få alle indlæg pr. mail, og i en form så vi kan kopiere oplysninger ind i den database som danner grundlaget for både HUMavisens kalender og kalenderen på nettet.

Brug FirstClass og skriv til »HUM Kalenderen«. Har du ikke FirstClass ved hånden, så send mailen til kalender@hum.au.dk.

Redaktionen

www.hum.au.dk/nyheder/kalender/nyt_arr.htm

Konference

tirsdag, 28. oktober 2003 kl. –

Seminar om GENBRUG

- Strategier for tilegnelse af fortiden

Fremgår nedenfor

Med seminaret ønsker vi at bidrage til udviklingen af en mere mangfoldig og reflekteret omgang med vores kulturarv end den, der hovedsagelig praktiseres: forevigelse. Vi foreslår derfor en principiel diskussion af fænomenet "genbrug". Temaet skal forstås ganske bredt som alle facetter af nutidens forsøg på at tilegne sig fortiden. Med bidrag fra forskellige faglige udgangspunkter - arkitektur, kunsthistorie, filosofi og idéhistorie, litteratur, musik etc. - vil vi undersøge, hvordan genbrugskulturen gør sig gældende, og hvordan den kan forstås. Hvad indebærer den bevaringsfetischisme, som er så udpræget i dag, og hvilke anderledes historieforståelser, kunne hjælpe os til at udvikle andre strategier?

Seminarets fokus ligger derfor ikke på spørgsmålet om, hvorledes vi bevarer, men på hvordan vi tilegner os fortiden. Hvordan inddrager vi fortiden på en aktiv måde, og hvordan udvikler vi den til et nutidigt aktiv?

Foredragsholderne bliver bl.a. Søren Ulrik Thomsen, Karl Aage Rasmussen, Merete Ahnfeldt-Møllerup, Poul Erik Tøjner, Jacob Wamberg, Ellen Braae og Maria Fabricius Hansen.

Med seminaret ønsker vi at bidrage til udviklingen af en mere mangfoldig og reflekteret omgang med vores kulturarv end den, der hovedsagelig praktiseres: forevigelse. Vi foreslår derfor en principiel diskussion af fænomenet "genbrug". Temaet skal forstås ganske bredt som alle facetter af nutidens forsøg på at tilegne sig fortiden. Med bidrag fra forskellige faglige udgangspunkter - arkitektur, kunsthistorie, filosofi og idéhistorie, litteratur, musik etc. - vil vi undersøge, hvordan genbrugskulturen gør sig gældende, og hvordan den kan forstås. Hvad indebærer den bevaringsfetischisme, som er så udpræget i dag, og hvilke anderledes historieforståelser, kunne hjælpe os til at udvikle andre strategier?

Seminarets fokus ligger derfor ikke på spørgsmålet om, hvorledes vi bevarer, men på hvordan vi tilegner os fortiden. Hvordan inddrager vi fortiden på en aktiv måde, og hvordan udvikler vi den til et nutidigt aktiv?

Arrangør: Lektor v/ afd. for Kunsthistorie Maria Fabricius Hansen og arkitekt Ellen Braae.

Sted: Bygning Kasernen. Lokale: Store Teatersal. Langelandsgade 139

tirsdag, 28. oktober 2003 kl. 16:30–

Odyséen

Otto Steen Due

Otto Steen Due læser op af sin oversættelse af Homers Odysse. Fri adgang, sponseret af BG Bank.

Arrangør: Æstetiske Fag.

Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen.

Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

Forelæsning

onsdag, 29. oktober 2003 kl. 14:15–16:00

Byudgravninger i Aalborg

– bolighuse i høj- og

senmiddelalderen

Museumsinspektør Stig Bergmann

Møller, Aalborg Historiske Museum

Middelalderarkæologisk onsdagsseminarer

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 4200. Lokale:

Foredragssalen. Moesgård

Forelæsning

onsdag, 29. oktober 2003 kl. 14:15–

Narratology or Narratologies?

- Taking Stock of Recent

Developments in Narrative

Theory

Ansgar Nünning

Æstetisk onsdagsseminar

Arrangør: Afdeling for Æstetik og Kultur

- Tværestetiske Studier.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 584. Lokale: 124.

Langelandsgade 139

Forelæsning

onsdag, 29. oktober 2003 kl. 19:00–

"Du skal tro du er noget!"

Johannes Møllehave

Gratis billetter fås hos

Studentermenigheden eller

Studerterlauget på Handelshøjskolen.

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Handelshøjskolen.

Fuglesangs Allé 4

Gæsteforelæsning

onsdag, 29. oktober 2003 kl. 13:15–16:00

Sky Radio – den nye danske

radiokanal

Direktør Kasper Kryger, Sky Radio:

Arrangør: Afdeling for Medievidenskab.

Sted: Bygning Benjamin. Lokale: 122.

Åbogade 34

onsdag, 29. oktober 2003 kl. 16:30–

Odyséen

Otto Steen Due

Otto Steen Due læser op af sin oversættelse af Homers Odysse. Fri adgang, sponseret af BG Bank.

Arrangør: Æstetiske Fag.

Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen.

Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

Forelæsning

onsdag, 29. oktober 2003 kl. 14:15–

Udgravninger i Aalborg

- bolighuse i høj- og senmiddelalderen

Museumsinspektør Stig Bergmann

Møller, Aalborg Historiske Museum

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Moesgård Museum

Stuideaften

torsdag, 30. oktober 2003 kl. 19:00–

Studieaften om kristen

spiritualitet

Lene Suh Nicolaisen og Birgitte Jeppesen

Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus

Arrangør: Studentermenigheden.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Studentermenighedens Hus. Rødkløvervej 3

Gæsteforelæsning

torsdag, 30. oktober 2003 kl. 19:30–

Det generøse menneske

Forfatter til Det generøse menneske Tor Nørretranders

og professor i systematisk teologi Niels Henrik Gregersen

Nyere forskningsresultater peger i

retning af, at menneskelig kreativitet

og generøsitet kan forstås som en

evolutionær udviklingsstrategi. I dette

lys ønsker Studenterkredsen at sætte

fokus på etikken som et særligt udslag

af menneskelig generøsitet: Kan etik

siges at være resultat af en biologisk

udviklingsstrategi, der er ikke-styret, eller

anskues fænomenet bedst som religiøst

indstiftet ånd? Er det overhovedet

enten-eller? Hvilke betingelser sætter

biologien og det religiøse for etik? Hvad

er forbindelsen mellem disse?

Pris 25 kr. Medl. gratis adgang

Arrangør: Studenterkredsen Århus.

Sted: Lokale: Auditorium 3. Det

Teologiske Fakultet

torsdag, 30. oktober 2003 kl. 16:30–

Odyséen

Otto Steen Due

Otto Steen Due læser op af sin oversættelse af Homers Odysse. Fri adgang, sponseret af BG Bank.

Arrangør: Æstetiske Fag.

Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen.

Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

November

Gæsteforelæsning

tirsdag, 4. november 2003 kl. 12:15–14:00

Guanxi as a conceptual Keyword for Social Networking in China

Dr. Andrew Kipnis

Arrangør: Østasiatisk Afdeling.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 467. Lokale: 615. Jens Chr. Skous Vej 7

tirsdag, 4. november 2003 kl. 16:30–

Odyseen

Otto Steen Due

Otto Steen Due læser op af sin oversættelse af Homers Odysse. Fri adgang, sponseret af BG Bank. Arrangør: Æstetiske Fag. Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen. Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

Forelæsning

onsdag, 5. november 2003 kl. 14:15–16:00

Lustrupholm – Ribebispens gård

Museumsinspektør Claus Feveile, Den Antikvariske Samling, Ribe
Middelalderarkæologis onsdagsseminarer
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 4200. Lokale: Foredragssalen. Moesgård

Forelæsning

onsdag, 5. november 2003 kl. 14:15–

Routine Aesthetics – and the Aesthetics of the Routine

Ben Highmore

Æstetisk onsdagsseminar
Arrangør: Afdeling for Æstetik og Kultur - Tværæstetiske Studier.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 584. Lokale: 124. Langelandsgade 139

Caféaften

onsdag, 5. november 2003 kl. 19:00–

Caféaften om Kirken og vold

stud.theol. Christian Roar Pedersen
Christian Roar Pedersen sidder med i den arbejdsgruppe under Det Mellemkirkelige Råd, som koordinerer "Tiåret mod vold".
Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studentermenighedens Hus. Rødkløvervej 3

Forelæsning

onsdag, 5. november 2003 kl. 13:15–16:00

Mediernes rolle i forandringsprocesser i lande i overgang

Lektor Poul Erik Nielsen, IMV
Arrangør: Afdeling for Medievidenskab.
Sted: Bygning Benjamin. Lokale: 122. Åbogade 34

onsdag, 5. november 2003 kl. 16:30–

Odyseen

Otto Steen Due

Otto Steen Due læser op af sin oversættelse af Homers Odysse. Fri adgang, sponseret af BG Bank. Arrangør: Æstetiske Fag. Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen. Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

Gæsteforelæsning

torsdag, 6. november 2003 kl. 19:30–

Den litterære realisme og dens historiske impulser

Lektor i nordisk sprog og litteratur Per Stounbjerg
Den bliver grum: grim, smuk, poetisk, prosaisk, sentimental, rå, fæl, fin – præcis som livet er det. Sådan omtalte Strindberg i 1884 sin bog Giftas, og samtidig karakteriserede han en poetik: realismens. Dette foredrags sigte er at fastholde det grumme, det polemiske og det komplekse i den litterære realisme, som har udfoldet sig siden det 19. århundrede. I en rekonstruktion af dens historiske anliggende betonedes realismen urenheden og udvidelsen af litteraturens felt snarere en sandheden, objektiviteten og den perfekte illusion. Groft sagt var realismen ikke et blankt, men et beskidt spejl. Eller måske begge dele, for der er flere realismer spændt ud mellem udfordrende underliggørelse af den fremstillede verden og genkendelsens tilforladelighed. Realismen præsenteres med stadigt hensyn til Strindberg. Pris 25 kr. Medl. gratis adgang
Arrangør: Studenterkredsen Århus.
Sted: Bygning 420. Lokale: Richard Mortensen Stuen. Studenternes hus, Ndr. Ringgade 3

Forelæsning

torsdag, 6. november 2003 kl. 19:30–

Hannah Arendts filosofi om etisk og politisk dannelse

Cand.mag. Anne Marie Pahuus
Hannah Arendt (1906-1975) opfattede den politiske samtale som stedet for udviklingen af etisk tænkeevne og dømmekraft. Hendes dannelsesfilosofiske afsæt er - udover en forståelse af sprogets rolle for interaktionen - en analyse af fødslen som menneskeligt vilkår (natalitet) og den enkeltes afhængighed af en flerhed af synspunkter (plurality). I foredraget anskueliggøres Arendts tænke måde dels som et alternativ til en eksistensfilosofisk betoning af menneskets endelighed og ensomhed dels som en inspirationskilde til Habermas' filosofi. Endelig diskuteres det om Arendts filosofi kan siges at have foregrebet dydsetikken i MacIntyres udgave fra Dependent Rational Animals, hvori hun forsvarede den nyfødtes afhængighed og sårbarhed som det rette udgangspunkt for en forståelse af mennesket som moralsk og selvstændigt dømmende individ.
Mere på: www.au.dk/filosofi/FF
Arrangør: Filosofisk Forening.
Sted: Bygning 410. Lokale: 329. Fredagsbarlokalet

torsdag, 6. november 2003 kl. 16:30–

Odyseen

Otto Steen Due

Otto Steen Due læser op af sin oversættelse af Homers Odysse. Fri adgang, sponseret af BG Bank. Arrangør: Æstetiske Fag. Sted: Bygning Ridehuset, Kasernen. Lokale: Lille Sal. Langelandsgade 139

Forelæsning

fredag, 7. november 2003 kl. 14:00–16:00

Informationsteknologi og organisatorisk forandring

Forskningsadjunkt Signe Svenningsen, Institut for Organisation og Arbejdssociologi, Handelshøjskolen i København
Informationsteknologi er allerede og vil i endnu højere grad blive en integreret del af livet i offentlige organisationer. Ofte introduceres teknologien som et neutralt værktøj, der kan understøtte eller optimere eksisterende rutiner og arbejdsgange, men i praksis er konsekvenserne som regel mere uigennemskuelige og overraskende. Hvad betyder IT for livet i organisationer? Hvad betyder fremkomsten af elektroniske infrastrukturer for definitionen og udførelsen af arbejdsopgaver, for roller og relationer i organisationen og for fordelingen af ansvar og risici? I forelæsningen vil Signe Svenningsen belyse disse spørgsmål ved at sammenholde retorikken omkring IT og organisatorisk forandring med teoretiske og empiriske studier af, hvordan IT deltager i organisatoriske praksisser. Det er formålet at belyse, hvilke processer der sættes i gang når IT introduceres, hvorledes IT er en aktiv medskabende af livet i organisationer, og hvilke typer dilemmaer og uforudsete konsekvenser, der kan opstå.
Signe Svenningsen forsvarede i 2003 ph.d.-afhandlingen "Electronic Patient Records and Medical Practice. Reorganization of Roles, Responsibilities, and Risks, Samfundslitteratur."
Arrangør: Informationsvidenskab.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 5.128. Lokale: 119. Ørkenfortet, Finlandsgade 28

Forelæsning
onsdag, 12. november 2003 kl. 14:15–16:00
Nye perspektiver i stavkirkeforskningen
Fhv. museumsinspektør Knud J. Krogh, Nationalmuseet
Middelalderarkæologis onsdagsseminarer
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 4200. Lokale: Foredragssalen. Moesgård

Forelæsning
onsdag, 12. november 2003 kl. 14:15–
Mod en posthuman æstetik? - Betragtninger over cyborgs og kunst
Jacob Wamberg
Æstetisk onsdagsseminar
Arrangør: Afdeling for Æstetik og Kultur - Tværæstetiske Studier.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 584. Lokale: 124. Langelandsgade 139

Studentermenighedsgudstjeneste
onsdag, 12. november 2003 kl. 19:00–
Studentermenighedsgudstjeneste
prædikant: professor, dr.theol og vicerector på Tantur økumeniske Institut i Jerusalem Knud Jeppesen
Efterfølgende foredrag: "Fire år med Betlehem checkpoint som nabo" v. Knud Jeppesen.
Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Møllevangskirken. Møllevang Allé 49

Forelæsning
onsdag, 12. november 2003 kl. 13:15–16:00
Når OL kommer på skærmen
Lektor Kirsten Frandsen, IMV
Arrangør: Afdeling for Medievidenskab.
Sted: Bygning Benjamin. Lokale: 122. Åbogade 34

Seminar
fredag, 14. november 2003 kl. 09:15–16:00
Nordisk vikingetid: Kulturel variation og regionalitet
Temaet Nordisk vikingetid: Kulturel variation og regionalitet danner baggrund for en diskussion af identitetsdannelse, idé-udveksling, innovation og hvorledes kulturel variation påvises i et genstandsmateriale; vores hensigt med seminaret er dels at forene det metodisk-teoretiske med nogle konkrete arkæologiske eksempler fra de skandinaviske egne, dels at forsøge at bringe isolerede fund samt afgrænsede områder og emner ind i et samlet skandinavisk perspektiv, hvor de i lyset af helheden kunne få ny betydning. Vi har indbudt speciale- og ph.d. studerende fra Danmark, Norge, Sverige

og Tyskland til at holde oplæg om de specifikke områder de beskæftiger sig med indenfor emnerne bebyggelse, kulturlandskabet og håndværk. Deltagelse er gratis, og der er mulighed for at bestille frokost og aftensmad ved tilmelding.
Frokost: 50 kroner med 1 øl/vand. Frokost og aftensmad: 150 kroner. Der vil være kaffe/te i alle pauser.
Tilmelding ved bestilling af mad er bindende og gives senest torsdag d. 23. oktober 2003 til: Camilla Post pr. E-mail: markpost@moes.hum.au.dk eller adresse: Afdeling for Middelalderarkæologi, Att.: Camilla Post, Aarhus Universitet, Moesgård, 8270 Højbjerg, Danmark. Eller Dorte Danner Lund på tlf. 89 42 46 01. Seminaret er arrangeret af Dea Sidenius Guttman, Garry Keyes, Dorte Danner Lund og Camilla Post - studerende ved Afdeling for Middelalderarkæologi, Aarhus Universitet.
Seminaret er støttet af Center for Vikingetids- og Middelalderstudier og Studienævnet ved Afdeling for Middelalderarkæologi, Aarhus Universitet.
Mere på: www.hum.au.dk/midark/arrangementer/arrangementer.htm
Arrangør: Afdeling for Middelalderarkæologi.
Sted: Lokale: Foredragssalen. Moesgård

Seminar
lørdag, 15. november 2003 kl. 13:00–
Western Canadian Literature. NACS Bifrost Seminar 2003
13.00 Opening remarks
13.15 Session I: Hartmut Lutz, University of Greifswald. Places, Histories, Identities in Western Canadian Fiction from Martha Ostenso to Warran Cariou.
14.15 Coffee
14.30 Session II: Markus Müller, University of Trier. Revisions of the (Male) West in Robert Kroetsch's Badlands and Guy Vanderhaeghe's The Englishman's Boy.
Justin Edwards, University of Copenhagen. Nordicities; or, Exploring the Western City.
16.30 Coffee
16.45 Session III: Gloria Sawai, 2002 winner of the Governor General's Literary Award
will be talking about Western Canadian identity and the process of writing.
18.00 Dinner, the Nobel Park dining hall
Please remember to register by October 21, 2003 by contacting Eva Pors at the Canadian Studies Centre (tel: 8942 6505; e-mail: canstud@hum.au.dk) or Robert Chr. Thomsen of the Nordic Association for Canadian Studies (tel: 8942 6506; e-mail: engrt@hum.au.dk).
Arrangør: NACS.
Sted: Bygning 467.

Forelæsning
onsdag, 19. november 2003 kl. 14:15–16:00
Craft and Industry in Hanseatic towns south of the Baltic
Professor Ulrich Müller, Universitetet i Kiel
Middelalderarkæologis onsdagsseminarer
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 4200. Lokale: Foredragssalen. Moesgård

Møde
onsdag, 19. november 2003 kl. 19:00–
En aften om arbejdet med den nye salmebog
Ved pens. rektor for Pastoralseminariet i Århus Gerhard Pedersen.
En aften om arbejdet med den nye salmebog med særligt fokus på bønnebogen
Mere på: www.studentermenigheden.dk/aarhus
Arrangør: Studentermenigheden.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning Studentermenighedens Hus. Rødkløvervej 3

Gæsteforelæsning
torsdag, 20. november 2003 kl. 19:30–
Sabotøren og den musiske student – i Tage Skou-Hansens forfatterskab
Mag.art., ph.d. og litteraturredaktør Nils Gunder Hansen
Om Tage Skou-Hansens tidlige forfatterskab, novellen Kjeld (1953) og De nøgne træer (1957) og om det studentermiljø i Århus i 40'erne, der blev til Heretica – og dermed til dansk litteraturhistorie! Om det litterært-studentikose miljø og det konkret-dramatiske modstandskampmiljø, som Tage Skou-Hansen var en del af i besættelsestidens Århus. Om eksistentiel grundfortælling og historisk realisme i hans forfatterskab.
Nils Gunder Hansen er netop nu ved at sætte sidste punktum i den første samlede behandling af et af dansk litteraturs store realistiske forfatterskaber, Tage Skou-Hansens. Vi når at få foredraget, endnu inden bogen udkommer...
Pris 25 kr. Medl. gratis adgang
Arrangør: Studenterkredsen Århus.
Sted: Bygning 420. Lokale: Richard Mortensen Stuen. Studenternes hus, Ndr. Ringgade 3

HUSKAT

Arrangementer efter 20. november og de senest tilkomne arrangementer samt rettelser, se kalenderen online på www.hum.au.dk/nyheder/kalender

Udstillinger på Moesgård Museum

Illerup Ådal – fjendens ansigt

Åbner 11. oktober

For første gang vises en omfattende udstilling af fund fra våbenofringerne i Illerup Ådal. Siden 1950, da de første fund blev gjort, er der udgravet 15.000 genstande, som er dele af en jernalderhærs udrustning. Efter en langvarig forskningsindsats er det nu muligt at forklare de enkelte genstandes funktion og at rekonstruere krigernes udrustning.

Illerupfundet omfatter flere forskellige ofringer, men den ældste fra omkring 200 e.Kr. er langt den mest omfattende. Omkring 1.000 krigere på mere end 50 skibe sejlede fra Norge og Vestsverige ned mod den jyske østkyst. De gik i land og blev slået; deres udstyr blev herefter ofret i Illerup Ådal som tak for sejren. Det er dette imponerende udstyr, som nu udstilles og forklares på Moesgård Museum.

Et romersk bandoler-beslag med indskriften OPTIME MAXIME CON. Indskriften er en forkortelse, som kendes i andre sammenhænge, hvor hele teksten lyder OPTIME MAXIME OMNIUM MILITANTIU CONSERVA. Da Jupiters ørn sidder i beslagets midte, kan indskriften oversættes til: "Gid Jupiter, den bedste, den største, må bevare alle de kæmpende". Diameter ca. 7 cm.

Grauballemanden – og den magiske mose

Ny udstilling om det verdensberømte, mere end 2.000 år gamle mosepig fra jernalderen giver både rum for fordybelse og mulighed for at gå på opdagelse i den magiske moses univers.

Grauballemandens hoved. Oprindeligt har Grauballemanden været mørkhåret, og hårets nuværende rødlige farve skyldes påvirkninger fra mosejorden.

© Moesgård Museum/Jens Kirkeby

Nilen – Ægyptens gave

Øvre Ægypten i det 20. århundrede

Øvre Ægypten strækker sig som en smal grøn stribe fra Kairo og 1.200 km op ad Nilen til Aswandæmningen. Bag Faraonernes årtusindgamle monumenter lever befolkningen i moderne samfund, hvor nyt og gammelt går op i en højere enhed, og hvor Nilen stadig er forudsætningen for alt liv.

Frugt- og grøntsælger på onsdagsmarkedet i Edfu.

© H.C. Korsholm Nielsen/Moesgård Museum

Afghanistan

– bag overskrifterne

Den stadigt aktuelle udstilling om Afghanistan bliver stående ind i foråret 2004. Den giver et indblik i Afghanistans dagligliv, dets folkelige og etniske mangfoldighed og historien fra den første samling af landet i 1747 til i dag.

Danske jadeøkser - en overset fundgruppe fra ældre stenalder

Indtil 2. november 2003

I 17-1800-tallet blev der i Danmark gjort flere fund af økser af jade og beslægtede bjergarter fra alperne. De utroligt velforarbejdede økser vidner om kontakt mellem Sydsandinavien og Frankrig for mere end 6.000 år siden. Deres fine forarbejdning og silkeglatte overflade tyder på, at de ikke har været til praktisk brug, men derimod har været statussymboler, sandsynligvis med religiøs, kultisk betydning.

Etnografien i Århus – to jubilæer

Indtil 31. januar 2004

I 1953 blev Aarhus Universitets Etnografiske Studiesamling oprettet, og i 1963 blev etnografien et fag ved Aarhus Universitet. I 2003 kan etnografien i Århus således fejre 40- og 50-års jubilæum. Jubilæumsudstillingen fortæller studiets og samlingernes historie og illustrerer et halvt århundredes faghistorie med otte eksempler på feltstudier foretaget af Århus-etnografer.

Udstilling i Foredragssalen. Åben i forbindelse med arrangementer i Foredragssalen

DEN RENE FORNUFT

Snavset stavekontrol

FirstClass tror ikke rigtig på "mødebladene" - næh, må vi bede om mandebladene, nederlagene eller måske mellemlagene i stedet for.

Svulstig studieordning

Her fra det redaktionelle glashus er det altid en stor glæde at se at andre også formår at jøkke lidt i sprogspineten. Her er det Institut for Sygeplejevidenskab der har brugt kræfter på træde i selvsamme.

En glad vinder: Først fik Inger Hunnerup Dalsgaard Carlsberg's Visiting Research Fellowship og nu også præmien i HUMavisens konkurrence.

Bogorm udfordrede Bjerget

Syv centimeter orm gav problemer

Udfordringen i bogquizen i forrige lød: Der står 17 bind leksikon i en bogreol. En rigtig grådig bogorm æder fra side 1 i bind 3 og helt igennem til sidste side i bind 6, før nogen opdager det. Hver bind fylder 3 cm; siderne i bindet fylder 2 cm. Hvor mange cm æder bogormen sig igennem?

Og det gav problemer; en tredjedel af de indkomne løsninger var forkerte. Blandt de rigtige løsninger trak vi lod, og den udloddede bog, Universitetsforlagets jubilæumsbog "Topforskning ved Aarhus Universitet" tilfaldt ved skæbnens gunst Inger H. Dalsgaard, Engelsk.

Da siderne fylder 2 cm af hvert bind må omslaget være 0,5 cm tykt, hvoraf vi kan udlede at der utvivlsomt er tale om et meget dyrt leksikon. Hvordan bogormen er endt mellem omslaget og side 1 i bind 3, melder historien ikke noget om. Der kan måske være tale om et bogormeæg, men bogormens formeringsbetingelse er desværre ikke redaktionen bekendt.

Under forudsætning af at leksikonet er stillet op med rettidig omhu, så vil side 1 i et bind altid være yderst til højre og sidste side yderst til venstre i bindet. Bogormen gnasker sig derfor gennem et omslag i bind 3, hele bind 4 og bind 5 og endelig et enkelt omslag i bind 6. Altså $0,5 + 3 + 3 + 0,5 \text{ cm} = 7 \text{ cm}$.

Se i øvrigt omtalen af vinderbogen inde i avisen.